

I N F O R M A C I J A

o predlozima ugovora koji se realizuju u okviru druge faze "Programa energetske efikasnosti u javnim zgradama":

- **Posebni ugovor između Ministarstva ekonomije i Njemačke razvojne banke (KfW), koji proističe iz Ugovora o finansiranju u iznosu od 650.000 EUR za prateće mjere u okviru "Programa energetske efikasnosti u javnim zgradama – faza II"
(Ugovor o donaciji sredstava za realizaciju Ugovora o pružanju konsultantskih usluga)**
- **Ugovor o pružanju konsultantskih usluga koje obuhvataju uspostavljanje sistema energetskog menadžmenta u javnim objektima, izradu nacionalnog inventara zgrada i softvera za proračun energetskih karakteristika zgrada**

1. Opšte informacije

Ministarstvo ekonomije u saradnji sa Ministarstvom prosvjete, Ministarstvom rada i socijalnog staranja i Upravom za imovinu, implementira "Program energetske efikasnosti u javnim zgradama – faze I i II" (u daljem tekstu: Program), kojima je obuhvaćena primjena mjera energetske efikasnosti u odabranim obrazovnim i socijalnim ustanovama i administrativnim objektima. Za implementaciju programa obezbijeđena su sredstva iz kredita od KfW banke u vrijednosti od 31,5 miliona EUR (11,5 miliona EUR za fazu I i 20 miliona EUR za fazu II) i donacija u vrijednosti od 4,683 miliona EUR (1,94 miliona EUR za fazu I i 2,743 miliona EUR za fazu II).

U okviru prve faze Programa, koja je trajala od januara 2012. godine do decembra 2015. godine, izvršena je primjena mjera energetske efikasnosti u 20 osnovnih i srednjih škola i jednom studentskom domu. Drugom fazom Programa biće obuhvaćeno do 25 objekata u vlasništvu Ministarstva prosvjete (uključujući i 8 objekata za koje je dokumentacija pripremljena u prvoj fazi), do 5 objekata u nadležnosti Ministarstva rada i socijalnog staranja, kao i do 4 objekta u nadležnosti Uprave za imovinu. Implementacija I faze Programa je počela u januaru 2012. godine, a završena je u decembru 2015. godine. U toku je implementacija II faze Programa, a planirani rok završetka je 2020. godina.

2. Podaci o ugovorima koji se dostavljaju na usvajanje

Ugovor o donaciji sredstava za realizaciju Ugovora o pružanju konsultantskih usluga

U cilju optimizacije potrošnje energije u javnom sektoru, na osnovu Ugovora o finansiranju II faze Projekta, KfW banka donira 650.000 evra za uspostavljanje sistema za pravilno

održavanje, monitoring i upravljanje energijom u javnim objektima. Pomenutim Ugovorom predviđeno je zaključivanje Posebnog ugovora, koji se ovim putem dostavlja na odobrenje.

Ovim Posebnim ugovorom su utvrđene "prateće mjere" koje će se finansirati iz donacije KfW banke za realizaciju II faze i one obuhvataju sljedeće aktivnosti:

- (i) uspostavljanje sistema integrisanog energetskog menadžmenta (uključujući izradu holističkog koncepta, nabavku i ugradnju opreme za energetski monitoring, itd);
- (ii) izradu nacionalnog inventara zgrada i uvođenje softvera za proračun energetskih karakteristika zgrada;
- (iii) izvođenje energetskih pregleda i sertifikaciju javnih objekata, sa akcentom na objekte koji su rehabilitovani;
- (iv) optimizaciju energetskih aspekata javnih objekata sa akcentom na objekte rehabilitovane u okviru Programa, koja između ostalog obuhvata izradu koncepata za upotrebu i održavanje, inicijative u cilju podizanja svijesti krajnjih korisnika i razvoj programa obuke za ključno operativno osoblje;
- (v) reviziju *Pravilnika o normativima i standardima za sticanje sredstava iz javnih prihoda za ustanove koje realizuju javno važeće obrazovne programe* (u dijelu koji se odnosi na vrednovanje troškova za električnu energiju i troškova grijanja);

Ugovor o pružanju konsultantskih usluga koje obuhvataju uspostavljanje sistema energetskog menadžmenta u javnim objektima, izradu nacionalnog inventara zgrada i softvera za proračun energetskih karakteristika zgrada

U okviru II faze Programa, u dijelu koji se donira od strane KfW banke Posebnim ugovorom, predviđeno je angažovanje konsultantske firme koja će Ministarstvu ekonomije/Direktoratu za energetsku efikasnost pružiti pomoć u osmišljavanju i uspostavljanju sistema integrisanog energetskog menadžmenta za javne objekte. U okviru istog angažmana planirana je izrada nacionalnog inventara zgrada i uvođenje softvera za proračun energetskih karakteristika zgrada, čime će se kompletirati okvir koji je potreban za uspješnu implementaciju zahtjeva iz Direktive Evropske unije o energetskim karakteristikama zgrada (EPBD), koju je Crna Gora kao članica Energetske zajednice u obavezi da prenese i primjeni. Sprovođenje energetskih pregleda objekata obuhvaćenih Programom, kao i sertifikacija istih nakon njihove rehabilitacije će takođe biti dio pomenutog angažmana.

Tenderska procedura je sprovedena u skladu sa pravilima KfW banke. Kao najpovoljniji ponuđač odabran je konzorcijum konsultantskih firmi Fichtner GmbH & Co. KG – Koprin PMC – Belit d.o.o. Ukupna vrijednost ponuđenih konsultantskih usluga iznosi 543.900,00 €, sa rokom završetka od 48 mjeseci. Ovom cijenom je obuhvaćeno izvršenje Obaveznih usluga u iznosu od 534.324,00 €, kao i Opcionih usluga I i II u ukupnom iznosu od 9.576,00 €.

Rezultati evaluacije ponuda su usvojeni od strane Koordinacionog odbora, sa predlogom za potpisivanje Ugovora (Prilog 3).

Saglasnost KfW banke na tekst Ugovora o pružanju konsultantskih usluga data je u Prilogu 4.

Za potrebe usvajanja dostavljamo predloge teksta oba ugovora, sa prevodima na crnogorski jezik, zapisnik sa sjednice Koordinacionog odbora i saglasnost KfW banke na Predlog ugovora o pružanju konsultantskih usluga sa prevodom na crnogorski jezik. Zbog obimnosti, na usvajanje nismo priložili prateću dokumentaciju (anekse), koja se najvećim dijelom odnosi na sprovedeni tenderski postupak.

3. Prilozi

Prilog 1 – Predlog Posebnog ugovora između Ministarstva ekonomije i Njemačke razvojne banke (KfW), koji proističe iz Ugovora o finansiranju u iznosu od 650.000 EUR za prateće mjere u okviru "Programa energetske efikasnosti u javnim zgradama – faza II" (Ugovor o donaciji sredstava za realizaciju Ugovora o pružanju konsultantskih usluga), sa prevodom

Prilog 2 – Predlog Ugovora o pružanju konsultantskih usluga koje obuhvataju uspostavljanje sistema energetskog menadžmenta u javnim objektima, izradu nacionalnog inventara zgrada i softvera za proračun energetskih karakteristika zgrada, sa prevodom

Prilog 3 – Zapisnik sa sjednice Koordinacionog odbora za praćenje implementacije Programa, održane 26.09.2017. godine

Prilog 4 – Saglasnost KfW banke na tekst Ugovora o pružanju konsultantskih usluga, sa prevodom

Datum:

Ministarstvo ekonomije
Dragica Sekulić
Ministarka
Rimski trg 46, 81000 Podgorica
Crna Gora

Faks: +382 20 234 027

KfW Development Bank
Bodo Schmülling
Our ref.: SüB
Phone: +49 69 7431-9744
Fax: +49 69 7431- 3490
bodo.schmuelling@kfw.de

**»» Njemačka finansijska saradnja sa Crnom Gorom
Program energetske efikasnosti u javnim zgradama, Faza II -
Konsultant savjetnik za energetiku
650.000 EUR (Finansijski doprinos)
BMZ-N° 2010 66 877 (Finansijski ugovor)**

**Poseban ugovor u vezi sa Ugovorom o projektu, od 27. januara
2017**

Poštovani,

U skladu sa Ugovorom o kreditu između Crne Gore ("Primalac") i KfW ("KfW") od 27. januara 2017. godine, sledeće odredbe se definišu posebnim ugovorom:

U skladu sa članom 1.2 Svrha:

detaljne informacije o pratećim mjerama kao i robe i usluge koje je potrebno finansirati iz finansijskog doprinosa.

U skladu sa članom 2. Isplata:

procedura koja se odnosi na isplate, naročito dokaz koji potvrđuje da su isplaćeni iznosi iz finansijskog doprinosa korišćeni za predviđenu svrhu;

U skladu sa članom 11. Prateće mjere:

detaljne informacije koje se odnose na član 6.1.

Predlažemo da se saglasimo u vezi sledećeg:

I. **Idejni projekat**

1. **Detaljne informacije o projektu**

- 1.1 Prateće mјere su direktno povezane sa Programom energetske efikasnosti u javnim zgradama-faza II (BMZ-N° 2010 66 877 and BMZ-N° 2014 70 152). Opšta namjena i mehanizam ovog programa koji su definisani u relevantnom Posebnom ugovoru između Zajmoprimeca i KfW, od 12 Decembra 2014. godine, su takođe važeće i za prateće mјere.
- 1.2 Kako bi se doprinijelo ostvarivanju opštih ciljeva i rezultata Programa (vidi Aneks 1 koji je istovjetan Aneksu 1 Posebnog ugovora koji je naveden u odjeljku I. 1.1.), sljedeće aktivnosti biće finansirane u okviru Pratećih mјera:
- 1) Uvođenje integrisanog Sistema energetskog menadžmenta (uključujući objašnjenje sveobuhvatnog koncepta, kupovinu i instaliranje hardvera i softvera, itd.);
  - 2) Pregled crnogorskih pravilnika o normama i standardima koji se odnose na energetsку efikasnost i obrazovne programe;
  - 3) Izrada i implementacija nacionalnog inventara registra zgrada i softvera za izračunavanje energetskih karakteristika zgrada;
  - 4) Izrada audita nakon izgradnje objekta i sertifikovanje izabranih javnih zgrada;
  - 5) Optimizacija funkcionisanja javnih zgrada uključujući, između ostalog, izradu planova koji se odnose na funkcionisanje i održavanje, inicijative koje se odnose na podizanje svijesti za krajnje korisnike i izrada programa za obuku za ključno osoblje i
  - 6) Konsultantske aktivnosti i kupovina hardvera i softvera navedenih u tačkama 1-5.

2. **Vremenski raspored**

Osnovni vremenski raspored za pripremu, implementaciju i funkcionisanje pratećih mјera je naveden u Aneksu 2.

3. **Ukupna cijena i finansiranje**

Ukupna cijena pratećih mјera je oko 950.000 EUR. Finansijski doprinos iznosi 650.000 EUR. Primalac namjerava da razliku nadoknadi korišćenjem sredstava iz kredita u okviru programa BMZ N° 2010 66 877. Kao sopstveni doprinos, Primalac će

obezbijediti oko 50.000 EUR. Pregled ukupnih troškova i plan finansiranja su prikazani u Aneksu 3.

4. Izmjene u idejnom projektu

Za bilo kakvu izmjenu u projektu pratećih mjera biće potrebna prethodna saglasnost KfW-a. Primalac odmah o tome obavještava KfW i navodi razloge, planirane mjere i posljedice promjene (uključujući ukupne troškove). Izvršenje ovih mjeri može da počne samo na osnovu revidovanog plana i nakon saglasnosti KfW-a.

II. Realizacija projekta

1. Odgovornosti i vremenski, troškovni i finansijski raspored

1.1 Kada je riječ o primaocu i u okviru ove institucije, Direktorat za energetsku efikasnost ("DEE"), na čijem je čelu Generalni direktor Direktorata, je odgovoran za realizaciju pratećih mjeri, izvršavanje predmetnih konsultantskih usluga.

1.2 U okviru Direktorata za energetska efikasnost, Jedinica za upravljanje projektom, koja je već uspostavljena u okviru Programa, nastavlja sa redovnim aktivnostima i proširuje svoj rad na na prateće mjeri. Direktorat za energetska efikasnost/Jedinica za upravljanje projektima biće zadužen za:

- implementaciju i funkcionisanje Pratećih mjeri (uključujući, ali ne ograničavajući se na svakodnevne aktivnosti, rješavanje sporova, dokumentacije koja se odnosi na nabavke, isplate i druge ključne aktivnosti, redovno izvještavanje u skladu sa važećim ugovorima i sporazumima članova Jedinice za upravljanje projektima, ad-hoc izvještavanje zainteresovanih strana, ukoliko je to potrebno i održavanje sastanaka u vezi sa Pratećim mjerama)
- čuvanje zvaničnih dokumenata i podataka u vezi Pratećih mjeri
- nadzor i monitoring konsultanata
- koordinacija sa drugim institucijama, npr. ministarstva, izvođači, opštine

Jedinica za upravljanje projektom tijesno sarađuje sa Konsultantom zaduženim za implementaciju Programa i Konsultantom za Prateće mjeri i definisće aspekte Pratećih mjeri koje su izuzetno važne za njegovo funkcionisanje.

1.3 Primalac će blagonaklono gledati na zapošljavanje na neodređeno vrijeme jednog ili više novih zaposlenih lica u Direktoratu za energetska efikasnost u cilju adekvatnog i održivog funkcionisanja.

2. Usklađenost u pogledu životne sredine, zdravlja i socijalnog staranja

- 2.1 Direktorat za energetsku efikasnost sve vrijeme funkcioniše i radi u skladu sa svim važećim nacionalnim zakonima i propisima iz oblasti životne sredine, zdravlje, sigurnost na radu i socijalnog staranja.
- 2.2 Direktorat za energetsku efikasnost se pridržava temeljnih standarda u oblasti Međunarodne organizacije rada, kao što je propisano u Deklaraciji o osnovnim principima i pravima na radu, iz 1998 godine i osnovnih uslova zapošljavanja.

3. Zadatak konsultanta

- 3.1 U cilju pružanja podrške realizaciji Pratećih mjera, potrebne su konsultantske usluge od kompanija (Konsultant) sa međunarodnim iskustvom. U tom cilju, primalac i KfW su već pokrenuli međunarodni tenderski postupak dana 22.06.2016. godine, shodno "Smjernicama za angažovanje konsultanata u pogledu finansijske saradnje sa zemljama partnerima" (Aneks 4). Osnovni projektni zadatak na koji se odnosi predmetni tenderski postupak, koji je poznat Primaocu i KfW, sadrži detaljan pregled obaveza Konsultanta.
- 3.2 Primalac obezbeđuje dovoljan i odgovarajući kancelarijski prostor i opremu za Konsultanta u prostoriji gdje će centralni sistem za energetski menadžment (hardver i softver) biti smješten. Primalac preduzima sve neophodne aktivnosti kako bi Konsultantu obezbijedio brz i potpun pristup traženim tehničkim i institucionalnim informacijama.

4. Dodjela ugovora za robu i druge usluge

- 4.1 Ugovori za robu i sve ostale usluge dodjeljuju se najprije na osnovu Ugovora o finansijskom doprinosu i u saradnji sa Jedinicom za upravljanje projektom i konsulantima putem međunarodne tenderske procedure. Ukoliko je za posebne tenderske postupke potreban tender agent, tender agent se imenuje direktnim putem (vidi odjeljak II 4.2).
- 4.2 "Smjernice za angažovanje konsutanata u finansijskoj saradnji sa partnerskim državama" se primjenjuju na sve procedure dodjele ugovora koje su finansirane u okviru Sporazuma o finansijskoj saradnji, s obzirom na sadržaj procedura.
- 4.3 Ukoliko Primalac bude tražio tender agenta u cilju dobijanja podrške za nabavku hardvera i softvera za energetski menadžment, primalac i KfW, tim povodom potpisuju Ugovor o zastupanju sa sledećim odredbama:
  1. KfW neposredno imenuje kvalifikovanog tender agenta u ime Primaoca i dostavlja sledeće predloge Primaocu na odobrenje:

- precizan projektni zadatak za konsultantske usluge uključujući i nacrt konsultantskog ugovora (Standardizovan konsultantski ugovor KfW-a),
- nacrt konsultantskog ugovora koji je dogovoren sa tender agentom,
- bilo kakav nacrt izmjena konsultantskog ugovora.

2. U roku od 5 radnih dana, nakon što KfW pošalje predloge, Primalac daje komentare na tačku 1, koja je prethodno navedena.Ukoliko KfW ne dobije odgovor od Primaoca tokom ovog perioda, KfW će smatrati da je Primalac dao saglasnost na projektni zadatak i nacrt konsultantskog ugovora.
3. Primalac ovlašćuje KfW da zaključi konsultantski ugovor u ime Primaoca i da izmjeni konsultantski ugovor u ime Primaoca, ukoliko to bude neophodno. Nakon zaključenja ugovora, KfW dostavlja Primaocu jedan originalni primjerak ovog ugovora. KfW takođe dostavlja Primaocu. bilo kakvu izmjenu konsultantskog ugovora.
4. Nakon što KfW zaključi ugovore sa tender agentom i nakon što pošalje jedan originalni primjerak Primaocu, dalja realizacija i praćenje ugovora ostaje na Primaocu. KfW nastavlja da savjetuje i pruža podršku Primaocu po ovom pitanju, u okviru mogućnosti KfW-a.
5. Primalac ovim putem ovlašćuje KfW da vrši avansna plaćanja i privremena plaćanja iz finansijskog doprinosa Tender agentu, u skladu sa dogovorenim procedurama koje se odnose na isplate i shodno odredbama koje su propisane u konsultantskim ugovorima u verziji koja je na snazi. Ovo ovlašćenje se smatra zahtjevom za isplatu iz finansijskog doprinosa. KfW vrši isplatu finalnog iznosa, u skladu sa zahtjevom Primaoca.
6. Ukoliko su ispunjeni uslovi ugovora u predmetnoj važećoj verziji koji se odnose na transfer posljednje tranše u svakom konsultantskom ugovoru i zahtjev Primaoca za isplatu ovih posljednjih tranši ne bude izdat bez razloga, smatraće se da je izdat najkasnije šest nedjelja nakon što Primaoc dobije završnu fakturu od Tender agenta.
7. KfW nije odgovoran za nemarnost Tender agenta u realizaciji njegovog posla.
8. KfW besplatno realizuje mjere navedene u tačkama od 1. do 5.

4.4 Tender agent će biti plaćen iz finansijskog doprinosa.

5. **Odredbe za propisno funkcionisanje projekta**

- 5.1 Primalac je zadužen za funkcionisanje i održavanje Pratećih mjera. Jedinica za upravljanje projektom i Konsultant će pružati podršku Primaocu u pogledu plana koji se odnosi na funkcionisanje i održavanje pratećih mjera i investicija u vezi sa istim, odnosno javnih zgrada koje su rekonstruisane u okviru programa u saradnji sa Ministarstvom prosvjete, Ministarstvom rada i socijalnog staranja i Upravom za imovinu. Pored toga, Primalac, uz podršku jedinice za upravljanje projektom i Konsultanta, nakon konsultovanja sa Ministarstvom prosvjete, Ministarstvom rada i socijalnog staranja i Upravom za imovinu izrađuje mogućnosti za novčane i nenovčane podsticajne mehanizme za osoblje koje je zaduženo za održavanje objekata, kao i korisnike javnih zgrada u cilju dodatnog unapređenja energetske efikasnosti.
- 5.2 U cilju obezbjeđenja propisnog funkcionisanja programa, Ministarstvo ekonomije će dostaviti plan koji se odnosi na funkcionisanje i održavanje, a koji će biti izrađen u saradnji sa Konsultantom, najmanje 6 mjeseci prije isteka ugovora Konsultanta.

Primalac, istovremeno, dostavlja KfW-u finansijsku analizu, izrađenu u saradnji sa Jedinicom za upravljanje projektom i Konsultantom, a koji se odnosi na oblast funkcionisanja pratećih mjera. Ova analiza treba da prikaže troškove prouzrokovane Pratećim mjerama i prihode koji se očekuju za ovu oblast funkcionisanja u trenutku kad seostvare prihodi. Primalac povremeno ažurira ovu analizu i obezbjeđuje da će bilo kakve razlike u iznosima biti nadoknađene blagovremeno. Primalac bez odlaganja dostavlja ovu finansijsku analizu i revidovane verzije iste KfW-u.

III. Spisak roba i usluga i procedura isplata

1. Spisak roba i usluga

- 1.1 Spisak roba i usluga koje je potrebno finansirati iz finansijskog doprinosu biće pripremljen na osnovu ugovora koji su zaključeni za predmetne robe i usluge. Shodno tome, KfW dobija original ili kopiju navedenih ugovora i izmijene ugovora ukoliko postoje.
- 1.2 Ukoliko bilo kakve mjere iz Pratećih mjera treba da budu plaćene na namjenski račun, a da ugovori nisu zaključeni, KfW dobija, umjesto ugovora, raspored planiranih mjera, koje su podiljene po glavnim troškovnim kategorijama ("raspored namjenskih mjera"). Troškovi opšte administracije koje su nastali u vezi sa tim radovima ne treba da budu u navedenom rasporedu mjera koje se odnose na predmetne radove.
- 1.3 KfW obavještava Primaoca o zahtjevu o iznosu finansija koji je rezervisala za finansiranje (spisak roba i usluga).

2. Procedura isplate

Na isplate se primjenjuju odredbe, shodno Aneksu 6.

IV. Izvještavanje i druge odredbe

1. Izvještavanje

- 1.1 Do daljnog, Ministarstvo ekonomije kvartalno izvještava KfW o napretku Pratećih mjera (izvještaji o napretku), kao i o definisanju svih ostalih opštih uslova uključujući ekološke i društvene karakteristike, predmetne zdravstvene i bezbjednosne uslove na radu i radne uslove koji se odnose na Prateće mjere. Detaljne informacije u pogledu zahtjeva za izvještavanjem su navedene u Aneksu 5.
- 1.2 Pored obaveza iz odjeljka IV, 1.1, Primalac izvještava o svim okolnostima koje mogu da ugroze ostvarivanje opšteg cilja, svrhu i rezultat pratećih mjera. Primalac će naročito blagovremeno obavijestiti KfW o bilo kakvom događaju koji se odnosi na životnu sredinu i društvena pitanja uključujući zdravstvene i bezbjednosne ili pitanja koja se odnose na rad i društvena pitanja koja uključuju zdravlje i bezbjednost na radu i pitanja u vezi rada, kao i na okruženje
  - (i) koji ima direktni ili mogući materijalno štetan uticaj ili
  - (ii) koji je privukao u značajnoj mjeri negativnu pažnju ostalih lica, prouzrokovao značajne negativne izvještaje u medijima ili
  - (iii) koji dovodi do potencijalnih materijalnih obaveza.
- 1.3 U vrijeme završetka i puštanja u rad pratećih mjera, ali najkasnije prije isteka garantnog roka, Primalac dostavlja finalni izvještaj o realizovanim mjerama. Prvi izvještaj o stanju stvari se dostavlja najkasnije tri mjeseca nakon početka usluga Konsultanta. Izvještaji trebaju biti dostavljeni KfW-u najkasnije 2 nedelje nakon perioda koji se posmatra.
- 1.4 Ukoliko je Primalac naložio Konsultantu da piše izvještaje o napretku i/ili finalni izvještaj, Primalac daje komentare u vezi izvještaja ili daje saglasnost na sadržaj izveštaja potpisivanjem izvještaja ili davanjem pisane saglasnosti.
- 1.5 Nakon završetka pratećih mjera, primalac izvještava o daljem razvoju istih (vidi Aneks 5 za detaljne informacije). KfW blagovremeno obavještava Primaoca o završetku perioda za izvještavanje.

2. Ostale odredbe

Molimo Vas da potvrdite da ste saglasni sa gore navedenim Sporazumom potpisujući ga u formi koja je pravno obavezujuća i molimo vas da nam vratite priložene kopije.

U prilogu Vam dostavljamo kopiju predmetnog dopisa uz molbu da ga blagovremeno proslijedite Ministarstvu prosvjete, Ministarstvu rada i socijalnog staranja i Upravi za imovinu.

Molimo Vas da predmetni dopis blagovremeno dostavite Konsultantu.

S poštovanjem,

KfW

Aneks 1: Ciljevi i rezultati projekta i pretpostavke za njihovu realizaciju

Aneks 2: Vremenski raspored

Aneks 3: Ukupni troškovi i finansiranje

Aneks 4: Smjernice za angažovanje konsultanata u finansijskoj saradnji sa partnerskim državama (FI037122)

Aneks 5: Sadržaj i forma izvještavanja

Aneks 6: Procedura isplata

Pročitao sam i saglasan sam sa navedenim:

Jürgen Kern
Šef odjeljenja
Energetika i saobraćaj
Jugoistočna Evropa/Turska

Bodo Schmülling
Glavni projektni menadžer
Energetika i saobraćaj
Jugoistočna Evropa/Turska

Pročitao sam i saglasan sam sa navedenim:

Ministarstvo ekonomije

Date:

Ministry of Economy
Dragica Sekulić
Minister
Rimski trg 46, 81000 Podgorica
Montenegro
Fax: +382 20 234 027

KfW Development Bank
Bodo Schmülling
Our ref.: SüB
Phone: +49 69 7431-9744
Fax: +49 69 7431- 3490
bodo.schmuelling@kfw.de

**»» German Financial Cooperation with Montenegro
Energy Efficiency in Public Buildings Program, Phase II -
Energy Advisory Consultant
EUR 0,65 million (Financial Contribution)
BMZ-N° 2010 66 877 (Financing Agreement)**

**Separate Agreement to the Project Agreement dated January 27,
2017**

Dear Sir or Madam,

In accordance with the Loan Agreement entered into between
Montenegro ("Recipient") and KfW ("KfW") dated January 27, 2017 the
following shall be determined by separate agreement:

Pursuant to Article 1.2 Purpose:

the details of the Accompanying Measures as well as the goods and services to be
financed from the Financial Contribution;

Pursuant to Article 2. Disbursement:

the disbursement procedure, in particular the evidence proving that the disbursed
Financial Contribution amounts are used for the stipulated purpose;

Pursuant to Article 11. The Accompanying Measures:

the details pertaining to Article 6.1.

We propose that the following be agreed upon:

I. Project Design

1. Details of the Project

- 1.1 The Accompanying Measures are directly linked to the “Energy Efficiency Program in Public Buildings – Phase II” (BMZ-N° 2010 66 877 and BMZ-N° 2014 70 152). The general purpose and design of that Program set out in the pertinent Separate Agreement between the Recipient and KfW, dated December 12, 2014, are also valid for the Accompanying Measures.
- 1.2 To contribute for reaching the overall objectives and results of the Program (see Annex 1 that equals to Annex 1 of the Separate Agreement mentioned under section I.1.1), the following activities shall be financed under from the Accompanying Measures:
  - 1) Introduction of an integrated energy management system (including elaboration of a holistic concept, acquisition and installation of hard- and software etc.);
  - 2) Revision of Montenegrin rulebooks on norms and standards related to energy efficiency and educational programs;
  - 3) Preparation and implementation of national building stock inventory and software for calculation of energy performance of buildings;
  - 4) Preparation of post-construction audits and certification of selected public buildings;
  - 5) Optimization of operation of public buildings comprising inter alia the development of operation and maintenance concepts, awareness-raising initiatives for end users and development of training programs for key operational personnel and
  - 6) Consultant activities and purchase of hard- and software related to points 1-5.

2. Time Schedule

The underlying time schedule for preparation, implementation and operation of the Accompanying Measures is contained in Annex 2.

3. Total Cost and Financing

The total cost underlying the Accompanying Measures is approximately 950,000 EUR. The Financial Contribution amounts to 650,000 EUR. The Recipient intends to fill the financing gap by using the loan funds of the Program under BMZ N° 2010 66 877. As own contribution, the Recipient will provide approximately 50.000 EUR. The composition of Total Costs and the financing plan are contained in Annex 3.

4. Changes in the Project Design

Any major changes in the design of the Accompanying Measures shall require KfW's prior consent. The Recipient shall inform KfW thereof immediately, stating the reasons, the planned measures and the consequences of the change (including total costs). Executing of such of such measures may commence only on the basis of revised panning and upon KfW's consent.

II. Project Implementation

1. Responsibilities and Time, Cost and Financing Schedule

- 1.1 For the Recipient and within this institution, the Directorate for Energy Efficiency ("DEE"), headed by its General Director, shall be responsible for the implementation of the Accompanying Measure, rendering of related consulting services.
- 1.2 Within DEE, the Project Management Unit ("PMU") already established under the Program will continue its work and extend it to the work related to the Accompanying Measures. The DEE/ PMU will be in charge of:
  - the implementation and operation of the Accompanying Measures (including but not limited to day-to-day activities, conflict resolution, documentation of procurements, disbursements and other key activities, regular reporting in line with ongoing contracts and agreements of PMU members, ad-hoc reporting to stakeholder if necessary and holding and hosting meetings in relation to the Accompanying Measures)
  - keeping the official files and statistics of the Accompanying Measures
  - supervising and monitoring of the consultants
  - coordination with other institutions, e.g. ministries, contractors, municipalities

The PMU shall cooperate closely with the implementation consultant of the Program and the consultant of the Accompanying Measures and shall determine the aspects of the Accompanying Measures that are essential for its operation.

- 1.3 The Recipient will consider favourably the permanent employment of one or more new member of staff for DEE for the proper and sustainable operation.

2. Environmental, Social and Health & Safety Compliance

- 2.1 The DEE shall at all time carry out its business and operations in compliance with all applicable national environmental, occupational health & safety and social laws and regulations.
- 2.2 The DEE shall comply with the Core Labour Standards of the International Labour Organization as set out in the ILO Declaration on Fundamental Principles and Rights at Work from 1998 and the Basic Terms and Conditions of Employment.

3. Assignment of a Consultant

- 3.1 In support of the implementation of the Accompanying Measures consulting services by internationally experienced companies ("Consultant") are required. To that end, the Recipient and KfW had already launched an international competitive bidding process on 22/06/2016, following the "Guidelines for the Assignment of Consultants in the Financial Cooperation with Partner Countries" (Annex 4). The underlying terms of reference to that bidding process, known to the Recipient and KfW, comprise a detailed prescription of the duties of the Consultant.
- 3.2 The Recipient shall provide sufficient and adequate office space and equipment for the Consultant in the premises where the central system of the energy management (hard- and software) shall be located. The Recipient shall take all necessary actions in order to ensure rapid and full access for the Consultant to the required technical and institutional information.

4. Award of Contracts for Goods and other Services

- 4.1 The contracts for goods and all other services shall be awarded primarily from the Financial Contribution and in cooperation with the PMU and the consultants by way of international competitive bidding. If a Tender Agent for the separate tenders is required (optional), the Tender Agent shall be appointed directly (see section II.4.2)

- 4.2 Given its nature, all contract awarding procedures financed under the Financial Contribution shall be governed by the “Guidelines for the Assignment of Consultants in the Financial cooperation with Partner Countries.”
- 4.3 In case the Recipient opts for a Tender Agent in support for the procurement energy management related hard- and software, the Recipient and KfW herewith conclude an Agency Contract with the following provisions:
  1. KfW shall directly appoint a qualified Tender Agent on behalf of the Recipient and submit the following proposals for approval by the Recipient:
    - definitive terms of reference for the services including a draft contract (KfW Standard consulting contract)
    - the draft contract negotiated with the Tender Agent
    - any draft amendment of the contract.
  2. Within 5 business days after KfW has dispatched the proposals the Recipient is to comment on item 1 above. Should KfW receive no response from the Recipient during this period KfW shall consider the Recipient’s consent to the terms of reference and the draft consulting contract to have been given.
  3. The Recipient authorizes KfW to conclude the contract on behalf of the Recipient and to amend the consulting contract on behalf of the Recipient if necessary. After concluding the contract KfW shall furnish the Recipient with one original of this contract. KfW shall also furnish the Recipient with any amendment of the contract.
  4. After KfW has concluded the contracts with the Tender Agent and have sent one original each to the Recipient, the further execution and supervision of the contracts shall rest with the Recipient. KfW shall continue to advise and assist the Recipient in this within the limits of KfW’s possibilities.
  5. The Recipient hereby authorize KfW to make down payments and interim payments from the Financial Contribution to the Tender Agent in accordance with the agreed disbursement procedures and with the provisions set forth in the contracts in the respective applicable version. This authorization is deemed a request for disbursement from the Financial Contributions. KfW will disburse the final payment accordingly upon the Recipient’s request.

6. If the conditions of the contract in the respective applicable version for the release of the final instalment of each consulting contract are fulfilled and the Recipient's request for disbursement of these final instalments fails to be issued without reason, it will be deemed issued six weeks after the Recipient's receipt of the Tender Agent's final invoices at the latest.
  7. KfW is not liable for negligence on the part of the Tender Agent in the performance of his assignment.
  8. KfW shall carry out the measures specified in items 1 to 5 free of charge.
- 4.4 The Tender Agent shall be paid from the Financial Contribution.

5. Provisions for the Proper Operation of the Project

- 5.1 The Recipient shall be responsible for the operation and maintenance of the Accompanying Measures. The PMU and the Consultant shall assist the Recipient to prepare an operation and maintenance concept for the Accompanying Measures and related investments, i.e. the public buildings refurbished under the Program in cooperation with the Ministry of Education, the Ministry of Labour and Social Welfare and the Property Administration Authority. Moreover, the Recipient, assisted by PMU and Consultant and in consultation with Ministry of Education, the Ministry of Labour and Social Welfare and the Property Administration Authority, shall develop options for monetary and non-monetary incentive systems for the janitors and other users of public buildings to further improve energy efficiency.
- 5.2 To secure the proper operation of the Project, the Project-Executing Agency shall submit the operational and maintenance concept drawn up in cooperation with the Consultant at least 6 months before the end of the Consultant's contract.

At the same time the Recipient shall submit to KfW a financial forecast, drawn up in cooperation with the PMU and Consultant, for the area of operation of the Accompanying Measures. This forecast is to show the expenses caused by the Accompanying Measures and the earnings to be expected for this particular area of operation at the time they occur. The Recipient shall periodically update this forecast and ensure that any financing gaps shall be covered in due course. The Recipient shall transmit such financial forecast and its revised versions to KfW without any delay.

III. List of Goods and Services and Disbursement Procedure

1. List of Goods and Services

- 1.1 The list of goods and services to be financed from the Financial Contribution shall be prepared on the basis of the contracts concluded for such goods and services. Accordingly, KfW shall be furnished with an original or a copy of each of said contracts and of any pertinent amending contracts.
- 1.2 If any measures of the Accompanying Measures are to be executed on force account and no contracts have been concluded, KfW shall receive, in lieu of the contracts, a schedule of the measures planned, broken down by main cost categories ("schedule of force-account measures"). Costs incurred for general administration in connection with force-account work must not be included in said schedule of force-account measures.
- 1.3 KfW shall inform the Recipient on request of the amount of the Financial that it has reserved for financing (list of goods and services).

2. Disbursement Procedure

Disbursement shall be governed by the regulations as stipulated in Annex 6.

IV. Reporting and Other Provisions

1. Reporting

- 1.1 Until further notice, the Project-Executing Agency shall report to KfW quarterly on the progress of the Accompanying Measures (progress reports) as well as on the development of all other important general conditions including environmental and social performance, topics of occupational health and safety and labour conditions in relation to the Accompanying Measures. The detailed reporting requirements are set out in Annex 5.
- 1.2 In addition to the requirements under section IV,1.1 the Recipient shall report on all circumstances that might jeopardize the achievement of the overall objective, the purpose and the results of the Accompanying Measures. In particular, the Recipient shall notify KfW promptly of any event in relation to environmental and social issues including occupational health & safety or labour issues as well as on adjacent populations

- (i) that has a direct or potential material adverse effector
- (ii) that has attracted substantial adverse attention of outside parties, created substantial adverse media/press reports or
- (iii) gives rise to material potential liabilities.

The Recipient shall also inform KfW of any measures taken to mitigate or remedy the effects or cause of such events.

- 1.3 At the time of the physical completion and commissioning of the Accompanying Measures, but before the expiry of the guarantee period at the latest, the Recipient shall submit a final report on the measures carried out. The first report on the state of affairs shall be submitted not later than three months after the commencement of services of the Consultant. The reports must have been received by KfW not later than 2 weeks after the end of the period under review.
- 1.4 If the Recipient has charged the Consultant to write the progress reports and/or the final report, the Recipient shall comment on the reports or acknowledge its approval of the content by countersigning the reports or by giving its written consent.
- 1.5 After completion of the Accompanying Measures, the Recipient shall report on its further development (see Annex 5 for details). KfW shall in due course inform the Recipient about the end of the reporting period.

2. Other Provisions

Please confirm your consent to the above Agreement by signing in a legally binding form and returning the enclosed copies.

We enclose a copy of the present letter with the request to forward it in due course to the Ministry of Education, the Ministry of Labour and Social Welfare and the Property Administration Authority.

Please forward a copy of the present letter in due course to the Consultant.

Yours sincerely,

KfW

- Annex 1: Objectives and Results of the Project and Assumptions for their Achievement
- Annex 2: Time Schedule
- Annex 3: Total Cost and Financing
- Annex 4: Guidelines for the Assignment of Consultants in Financial Cooperation with Partner Countries (FI037122)
- Annex 5: Content and Form of Reporting
- Annex 6: Disbursement Procedure

Read and agreed:

Jürgen Kern
Head of Division
Energy & Transport
Southeast Europe/Turkey

Bodo Schmülling
Principal Project Manager
Energy & Transport
Southeast Europe/Turkey

Read and agreed:

Ministry of Economy

UGOVOR

o pružanju konsultantskih usluga

[od ..... 2017.god.]

između

Ministarstva ekonomije
(Rimski trg 46, 81000 Podgorica, Crna Gora)
– dalje u tekstu "Naručilac" –

i

Konzorcijuma Fichtner GmbH & Co. KG – Koprin PMC – Belit d.o.o.
(Sarweystraße 3, 70191 Stuttgart, Njemačka) |
– dalje u tekstu "Konsultant" –

Projekat

Konsultantske usluge u okviru programa "Energetska efikasnost u javnim zgradama – faza II
(BMZ ID 2010 66 877)"

SADRŽAJ

Odjeljak	Strana
Preamble	3
<u>Opšti uslovi</u>	3
Član 1 Opšte odredbe	3
Član 2 Naručilac	10
Član 3 Konsultant	14
Član 4 Početak, dovršenje, izmjene i prekid usluga	18
Član 5 Naknada	22
Član 6 Odgovornost	25
Član 7 Osiguranje	26
Član 8 Sporovi i arbitražni postupak	27
<u>Posebni uslovi</u>	29
<u>Spisak Aneksa</u>	35

Preambula

Naručilac traži pružanje konsultantskih usluga za Projekat naveden u Posebnim uslovima. Konsultant je predao tehničku i finansijsku ponudu za ove usluge. Strane potpisnice ovog Ugovora su stoga saglasne oko sljedećeg:

Opšti uslovi

Član 1 Opšte odredbe

1.1

ZNAČENJA IZRAZA

Riječima i izrazima koji su upotrebljavani u ovom Ugovoru data su sljedeća značenja, ukoliko kontekst ne zahtijeva drugačije.

"Dogovorena naknada" znači naknada koja pripada Konsultantu, opisana u članu 5. [Naknada], a koja je plativa u skladu sa ovim Ugovorom.

"Angažman" znači pružanje usluga prema ovom Ugovoru.

"Rok za dovršenje" znači period određen za dopružanje usluga u Posebnim uslovima.

"Konsultant" znači stručno preduzeće ili profesionalac naveden/o u Ugovoru, kojeg je imenovao Naručilac za pružanje usluga. To uključuje pravne sljedbenike Konsultanta koje odobri Naručilac u skladu sa prethodnom pismenom saglasnosti KfW-a.

"Ugovor", osim ako nije drugačije navedeno u Posebnim uslovima, znači uslovi ovog Ugovora o pružanju konsultantskih usluga (Opšti uslovi i Posebni uslovi) zajedno sa sljedećim sastavnim djelovima Ugovora:

Aneks 1 [*Izjava društva*]

Aneks 2 [*Zapisnik sa pregovora prema Posebnim uslovima*]

Aneks 3 [*Projektni zadatak plus tenderska dokumentacija*]

Aneks 4 [*Smjernice KfW-a za angažovanje konsultanata u finansijskoj saradnji sa partnerskim zemljama*], u mjeri u kojoj te Smjernice nisu suprotne uslovima iz ovog Ugovora o pružanju konsultantskih usluga

Aneks 5 [Raspored angažovanja osoblja]

Aneks 6 [Oprema i inventar koje obezbjeđuje Naručilac i usluge trećih strana za čije pružanje ih angažuje Naručilac]

Aneks 7 [Dinamički plan za pružanje usluga]

Aneks 8 [Izvještaj o rashodima]

Aneks 9 [Ponuda Konsultanta – iako bez Konsulantovih uslova isporuke, ugovornih i uslova plaćanja]

(Napomena: Ako izuzetno smjernice nabavke nisu sastavni dio Ugovora, tačku 1.1.19. treba dopuniti sa izjavom društva, kao i modelom avansne garancije i modelom garancije za vraćanje zadržanog iznosa).

"**Zemlja**" znači zemlja ili region na koju(i) se Projekat odnosi (ili veći dio istog).

"**Dan početka sprovođenja**" znači dan naveden u Posebnim uslovima.

"**Dan**" znači jedan kalendarski dan.

"**Sporazum o finansiranju**" znači [ugovor o kreditu/sporazum o finansiranju] sklopljen između KfW-a i [Naručioca] u cilju finansiranja [između ostalog] usluga na osnovu ovog Ugovora.

"**Viša sila**" znači svaki događaj kojim je jedna ugovorna strana spriječena da obavlja usluge zbog neizbjegnog događaja, kao što je prirodna katastrofa, uzimanje talaca, rat, revolucija, terorizam ili sabotaža, koji, čak uz najbolje ljudsko rezonovanje i iskustvo i uz najveću pažnju, nije mogao biti razumno predviđen u datim okolnostima, spriječen ili učinjen bezopasnim ekonomski razumnim sredstvima, osim kada takav događaj odnosna strana mora da prihvati zbog njegovog redovnog dešavanja, uključujući, osim ako nije drugačije navedeno u Posebnim uslovima, okolnosti kao što su kriza, rat ili terorizam koje dovedu do toga da Ministarstvo vanjskih poslova Savezne Republike Njemačke pozove njemačke građane da napuste zemlju ili region Projekta, a kao odgovor na to Konsultant povuče svoje osoblje. Ako događaj nastane kao rezultat radnji ili rizika koje je preuzeila ugovorna strana, taj događaj ne predstavlja višu silu.

"**Strana valuta**" znači bilo koja valuta, osim lokalne valute.

"**Inostrano osoblje**" Konsultanta znači svoje osoblje koje

nema državljanstvo zemlje.

"**Lokalna valuta**" znači valutu zemlje.

"**Obavještenje**" znači obaveštenje koje je jedna strana dostavila drugoj strani.

"**Strana**"/"**strane**" znači Naručilac i Konsultant.

"**Vrijednost nalogu**" ima značenje koje mu je dato u vezi sa 5.1.1 Posebnih uslova.

"**Projekat**" znači Projekat naveden u Posebnim uslovima za koji će se pružati usluge.

"**Usluge**" znači ugovorne usluge koje su opisane u **Aneksu 2 [Zapisnik sa pregovora]**, **Aneksu 3 [Projektni zadatak plus tenderska dokumentacija]**, **Aneksu 9 [Ponuda Konsultanta]** i stavu 3.1. [*Obim usluga*], kao i standardne i posebne usluge iz stava 3.2. [*Standardne i posebne usluge*].

"**Treća strana**" znači svako drugo fizičko i pravno lice, u skladu sa kontekstom.

"**Pismeni**" ili "**u pismenom obliku**" znači pisan rukom ili kucan na mašini, i izrađen u štampanom ili elektronskom obliku, a rezultat mu je nepromjenjiv trajni zapis.

"**Godina**" znači 365 dana.

1.2

TUMAČENJE

1.2.1 Naslovi u ovom Ugovoru nemaju uticaja na tumačenje ovih uslova.

- 1.2.2 Riječi u jednini, u mjeri u kojoj kontekst dopušta, takođe uključuju množinu i obratno.
- 1.2.3 Pozivanje na bilo koji od polova obuhvata oba pola.
- 1.2.4 Odredbe koje sadrže riječi "dogоворити", "усаглашён" или "договор" (i sve izvedene gramatičke oblike istih) zahtijevaju pismeni sporazum i potpis obje strane.

1.3

RANGIRANJE I REDOSLIJED SASTAVNIH DJELOVA UGOVORA

- 1.3.1 Za sproveđenje ovog Ugovora djelovi ugovora navedeni u daljem tekstu imaju prednost po redoslijedu prikazanom u daljem tekstu, a Aneksi imaju prednost po redoslijedu po kojem su numerisani:
  - (a) Dogovori navedeni u Ugovoru (Opšti i Posebni uslovi), bez Anekса.
  - (b) Aneksi Ugovora po redoslijedu po kojem su numerisani.

Ovi Opšti uslovi i Aneksi ostaju nepromjenjivi, osim ako nije drugačije navedeno u dijelovima predmetnog Ugovora.

- 1.3.2 U slučaju nedosljednosti ili dvosmislenosti između djelova Ugovora koje se ne mogu riješiti rangiranjem iz tačke 1.3.1., Naručilac tumači djelove Ugovora u skladu sa namjerom strana na osnovu svrhe i namjere Ugovora u cijelini, uključujući sve Anekse.

1.4

KOMUNIKACIJA

- 1.4.1 Osim kada je drugačije propisano, strane jedna drugoj dostavljaju obavještenja, uputstva i poruke u pismenom obliku i na jeziku koji je naveden u Posebnim uslovima, i sva takva obavještenja, uputstva ili poruke ne mogu se nerazumno odbiti ili odložiti.

1.5

OBAVJEŠTENJA

- 1.5.1 Osim kada je drugačije navedeno u Posebnim uslovima, obavještenja koja se dostavljaju na osnovu ovog Ugovora važeća su nakon prijema na adresama navedenim u Posebnim uslovima. Obavještenje može biti dostavljeno lično, kurirskom službom, faksom (uz pismenu potvrdu

- prijema), preporučenim pismom ili putem e-pošte (samo ako se šalje u šifriranom i sertifikovanom obliku (npr. S/MIME certifikat)).
- 1.6 PRAVO I JEZIK**
- 1.6.1 Posebni uslovi sadrže jezik ili jezike Ugovora, glavni ugovorni jezik i pravo mjerodavno za ovaj Ugovor.
- 1.7 STUPANJE UGOVORA NA SNAGU**
- 1.7.1 Ovaj Ugovor stupa na snagu nakon što ga obije strane potpišu, uz obaveštenje KfW-a Naručiocu da su svi preduslovi za isplatu na osnovu Sporazuma o finansiranju zadovoljeni u obliku i sadržaju zadovoljavajućem za KfW.
- 1.8 MJERE I STANDARDI**
- 1.8.1 Skice, planovi i proračuni zasnovani su na metričkom sistemu i njemačkim DIN ili evropskim EN standardima, ili međunarodno priznatim standardima koji su barem ekvivalentni onima koje je objavila ISO, a IEC su standardi koji se primjenjuju na usluge izvršene na osnovu Ugovora.
- 1.9 USTUPANJE I PODUGOVARANJE**
- 1.9.1 Konsultant nema pravo da ustupi ili prenese bilo koje od svojih prava na osnovu ovog Ugovora bez prethodnog pismenog pristanka Naručioca, koji se ne daje bez prethodne saglasnosti KfW-a. Pristanak Naručioca nije potreban za ustupanje bilo kojih iznosa dospjelih ili koji će postati dospjeli na osnovu ovog Ugovora.
- 1.9.2 Konsultant može zaključiti, raskinuti ili otkazati pod-ugovore za obavljanje dijela usluga koje su predmet ovog Ugovora samo uz prethodno pismeno odobrenje Naručioca, koje se ne daje bez prethodne saglasnosti KfW-a. U slučajevima kada su usluge podugovorene, obaveze Konsultanta da ispunji ugovorne obaveze ostaju nepromijenjene.
- 1.10 PRAVA NA REZULTATE RADA, AUTORSKO PRAVO**
- 1.10.1 Osim kada je drugačije navedeno u Posebnim uslovima ovog Ugovora, Konsultant prenosi na Naručioca sva prenosiva prava na usluge izvršene na osnovu ovog Ugovora na dan kada takva prava nastanu, i u svakom slučaju najkasnije na dan kada su stečena. Ako prenos

tih prava nije moguć, Konsultant neopozivo odobrava Naručiocu prava korišćenja koja su neograničena, prenosiva, podliježu licenciranju i isključiva, kao i neograničena u odnosu na vrijeme i mjesto ostvarivanja. Taj prenos uključuje pravo prilagođavanja svih prenesenih prava. Konsultant osigurava da se svaki relevantni tvorac takvih prenosivih prava odriče ostvarivanja svih tih relevantnih prava.

- 1.10.2 Ako Konsultant angažuje treće strane (npr. zaposlene) za obavljanje usluga, Konsultant osigurava da mu te strane omogućavaju da prenese i/ili da prava u cijelosti. Konsultant osigurava da se treće strane odreknu ostvarivanja svih relevantnih prava.
- 1.10.3 Konsultant daje sve informacije koje zatraže Naručilac i KfW u vezi sa ovim Ugovorom, i besplatno stavlja na raspolaganje svu traženu evidenciju, dokumenta i informacije. Ova obaveza nastavlja da važi tokom perioda od 24 mjeseca nakon raskida Ugovora.

1.11 VLASNIŠTVO NAD DOKUMENTIMA I OPREMOM

- 1.11.1 Sve studije, izvještaji i relevantni podaci i dokumenta kao što su dijagrami, planovi, statistika i aneksi koji su dostupni Konsultantu u obavljanju angažmana, kao i softver (uključujući i odgovarajuće izvorne kodove) proizvedeni ili prilagođeni za razmatranje u sklopu angažmana, postaju vlasništvo Naručioca. Konsultant nema pravo ostvarivanja prava zadržavanja u vezi sa tim materijalima.
- 1.11.2 Oprema, uključujući i vozila kupljena za obavljanje usluga Konsultanta koju je u potpunosti platio Naručilac, predaje se Naručiocu nakon dovršenja usluga. Konsultant rukuje sa dužnom pažnjom i održava svu takvu opremu.

1.12 POVJERLJIVOST I OBJAVLJIVANJE

- 1.12.1 Konsultant osigurava da Konsultant i njegovi zaposleni čuvaju u tajnosti sva dokumenta koja su mu dostavili Naručilac i KfW, kao i sve razmijenjene informacije i znanja stečena u vezi sa ovim Ugovorom i njegovim sproveđenjem, čak i ako ta dokumenta nisu izričito označena kao povjerljiva. Ova obaveza Konsultanta i njegovih zaposlenih u pogledu povjerljivosti

nastavlja da važi i nakon raskida Ugovora. To se ne odnosi na objelodanjanje suda ili državnom organu, u mjeri u kojoj se to objelodanjivanje vrši na osnovu zakonskih obaveza ili po nalogu suda ili državnog organa. Takođe se ne odnosi na dobavljene materijale, informacije i znanje za koje su i u mjeri u kojoj su Naručilac ili KfW dali pismenu saglasnost za objavljivanje.

1.12.2 Obaveza povjerljivosti iz tačke 1.12.1. ne primjenjuje se na informacije koje:

- (a) su očigledno već bile poznate primaocu kada je Ugovor zaključen, ili su mu nakon toga postale poznate preko treće strane, s tim da to nije predstavljalo bilo kakvo kršenje ugovora o povjerljivosti, zakonskih propisa ili zvaničnih naredbi; ili
- (b) su javno poznate nakon zaključenja Ugovora ili budu javno objavljene nakon toga, sve dok to nije zasnovano na kršenju ovog Ugovora.

1.13 POSTUPANJE

1.13.1 Tokom trajanja ovog Ugovora, Konsultant i njegovo inostrano osoblje se ne upliču u politička ili vjerska pitanja u zemlji.

1.14 KORUPCIJA I PREVARA

1.14.1 Prilikom obavljanja svojih obaveza na osnovu ovog Ugovora, Konsultant, njegovi predstavnici i zaposleni poštaju sve važeće zakone, pravila, propise i odredbe relevantnih pravnih sistema, uključujući Konvenciju OECD-a o borbi protiv podmićivanja stranih javnih zvaničnika u međunarodnim poslovnim transakcijama.

1.14.2 Konsultant ne nudi ili daje bilo direktno ili indirektno nezaslužene prednosti javnim zvaničnicima (kako je definisano u daljem tekstu) ili drugim pojedincima u vezi sa svojom ponudom u tenderskom postupku. Osim toga, Konsultant ne nudi ili daje takve podsticaje ili uslove prilikom sproveđenja Ugovora. Konsultant odmah detaljno obavještava Naručioca u pisrenom obliku ako javni zvaničnik ili bilo koja druga lica traže od Konsultanta da vrši nelegalna plaćanja.

1.14.3 Konsultant obavještava članove svog osoblja o njihovim obavezama, kao i o njihovoj obavezi da

poštaju izjavu društva i zakone zemlje.

1.14.4 Javni zvaničnik je:

- (a) svaki zvaničnik ili zaposleni u javnom organu ili preduzeću u vlasništvu i pod kontrolom države;
- (b) svaka osoba koja obavlja javnu funkciju;
- (c) svaki zvaničnik ili član osoblja javne međunarodne organizacije, kao što je Svjetska banka;
- (d) svaki kandidat za političku funkciju, ili
- (e) svaka politička stranka ili zvaničnik političke stranke.

1.15

NAKNADE

- 1.15.1 Sve naknade, plaćanja osiguranja, plaćanja garancija ili slična plaćanja, ako ih ima, vrše se za račun Naručioca KfW-u, Frankfurt na Majni, BIC: KFWIDEFF, IBAN: DE53 5002 0400 3800 0000 00, a KfW ih doznačuje Naručiocu. Ako se takve isplate vrše u lokalnoj valutti, one se vrše na poseban račun Naručioca naveden u Posebnim uslovima. Iznosi refundirani za dio koji finansira KfW mogu, uz pristanak KfW-a, da se koriste ponovo, prvenstveno za dalju realizaciju Projekta.

1.16

DJELIMIČNO NEVAŽENJE

- 1.16.1 Nevaljanost ili neizvršivost jedne ili više odredbi ovog Ugovora ne utiču na valjanost ili izvršivost bilo koje druge odredbe ovog Ugovora. Svaka nevaljana ili neizvršiva odredba zamjenjuje se valjanom i izvršivom odredbom koja odgovara što je bliže moguće ekonomskoj svrsi nevaljane ili neizvršive odredbe. Isto se shodno primjenjuje u slučaju propusta.

Član 2 Naručilac

2.1 INFORMISANJE

2.1.1 Tokom trajanja ovog Ugovora, Naručilac u razumnom roku i besplatno stavlja na raspolaganje Konsultantu sve podatke, dokumentaciju i informacije koji su mu dostupni, a odnose se na usluge koje su obuhvaćene angažmanom koji su mu dostupni. To uključuje i sve odredbe povezane sa angažmanom i Projektom iz zasebnih ugovora koji se odnose na bilo koji kredit dat u vezi sa Projektom, projektna dokumenta zaključena između Naručioca i KfW-a i saglasnosti KfW-a tražene ovim Ugovorom.

2.2 ODLUKE/SARADNJA

2.2.1 Uz uslov da Konsultant pruži Naručiocu sve potrebne informacije, uključujući, ali ne ograničavajući se na skice, studije i zamjensko osoblje, Naručilac donosi odluke u skladu sa ovim Ugovorom u najkraćem mogućem roku nakon što Konsultant u pismenom obliku bude zahtijevao vršenje takve dužnosti i, u svakom slučaju, najkasnije do kraja isteka perioda navedenog u Posebnim uslovima.

2.3 PODRŠKA

2.3.1 Naručilac podržava, koliko je to razumno moguće, Konsultanta u obavljanju njegovih obaveza na osnovu ovog Ugovora. Naručilac stavlja Konsultantu blagovremeno i u potpunosti na raspolaganje sve usluge potrebne za obavljanje njegovih poslova kao što je opisano u **Aneksu 3 [Projektni zadatak plus tenderska dokumentacija]**.

2.3.2 Osim toga, Naručilac podržava Konsultanta, osoblje Konsultanta, i prema potrebi, sa Konsultantom povezana pravna i fizička lica u:

- (a) blagovremenom dobijanju svih dokumenata potrebnih za ulazak, boravak, rad i napuštanje zemlje (viza, radna dozvola i sl.);
- (b) odobravanju i/ili dobijanju neograničenog pristupa Projektu kada je to potrebno za

obavljanje usluga;

- (c) uvozu, izvozu i carinjenju ličnih stvari i predmeta i roba potrebnih za obavljanje usluga;
- (d) osiguravanju povratnog prevoza u hitnim slučajevima;
- (e) dobijanju dozvole za uvoz strane valute koja je potrebna Konsultantu za obavljanje usluga i za ličnu upotrebu od strane njegovog inostranog osoblja;
- (f) dobijanje dozvole za izvoz novca koji je Naručilac platio Konsultantu na osnovu ovog Ugovora; i
- (g) obezbeđivanju pristupa drugim organizacijama u svrhu dobijanja informacija koje nabavlja Konsultant.

2.4 POREZI

2.4.1 U skladu sa sljedećim odredbama, Naručilac osigurava da su Konsultant i njegovo inostrano osoblje izuzeti od svih poreza, dažbina, taksi i drugih troškova koji su zakonom propisani u zemlji Naručioca, u pogledu:

- (a) plaćanja Konsultantu ili njegovom inostranom osoblju u vezi sa obavljanjem usluga;
- (b) usluga koje obavljaju Konsultant ili njegovo osoblje u vezi sa vršenjem svojih poslova;
- (c) opreme, materijala i roba potrebnih za obavljanje usluga, uključujući motorna vozila i lične predmete inostranog osoblja koji se unose u zemlju Naručioca i šalju van zemlje nakon dovršenja usluga ili koji su uništeni tokom obavljanja usluga.

2.4.2 Ako je nemoguće ispuniti obaveze koje proističu iz tačke 2.4.1. [Porez] zbog suprotnih zakonskih odredbi, Naručilac je dužan, pod uslovom da je zakonski dozvoljeno i, osim ako nije drugačije navedeno u Posebnim uslovima ovog Ugovora, nakon podnošenja dokaza o izvršenim uplatama, da bez odlaganja refundira Konsultantu sve plaćene iznose.

- 2.5**
OPREMA I POSLOVNI PROSTORI
- 2.5.1 Za potrebe obavljanja usluga, Naručilac stavlja Konsultantu na raspolaganje, bez naknade, tehničku i drugu opremu i poslovne prostorije u mjeri opisanoj u **Aneksu 6** [Oprema i inventar koje obezbjeđuje Naručilac i usluge trećih strana za čije pružanje ih angažuje Naručilac].
- 2.6**
KONTAKT OSOBE NARUČIOCA
- 2.6.1 Naručilac imenuje dva fizička lica za Naručiočevu kontakt osobu i zamjenika kontakt osobe sa Konsultantom na osnovu ovog Ugovora, i Naručilac se dalje obavezuje da će uvijek imenovati drugu kontakt osobu bez odlaganja ako jedna ili obje imenovane osobe više ne budu dostupne.
- 2.7**
USLUGE TREĆIH STRANA
- 2.7.1 Naručilac o svom trošku vrši potrebne aranžmane za obavljanje tih usluga od strane trećih strana koje je on angažovao, kao što je opisano u **Aneksu 6** [Oprema i inventar koje obezbjeđuje Naručilac i usluge trećih strana za čije pružanje ih angažuje Naručilac].
- 2.8**
PLAĆANJE ZA USLUGE
- 2.8.1 Konsultant dobija od Naručioca naknadu za usluge pružene na osnovu ovog Ugovora u skladu sa članom 5. [Naknada].

Član 3 Konsultant

3.1 OBIM USLUGA

- 3.1.1 Konsultant pruža usluge u potpunosti i na vrijeme.
- 3.1.2 Usluge koje obavlja Konsultant obuhvataju sve djelove usluga opisane i objašnjene u ovom Ugovoru i njegovim aneksima, posebno u Aneksu 2 [Zapisnik sa pregovora] Aneksu 3 [Projektni zadatak plus tenderska dokumentacija] i Aneksu 9 [Ponuda Konsultanta]. Osim toga, Konsultant mora pružiti sve standardne i posebne usluge iz tačke 3.2.1. [Standardne i posebne usluge].
- 3.1.3 Konsultant sarađuje sa trećim stranama koje je angažovao Naručilac u skladu sa stavom 2.7. [Usluge trećih strana]. Naručilac nije odgovoran za te treće strane ili njihov učinak. Osim toga, Konsultant mora sveobuhvatno koordinisati njihove usluge sa vlastitim uslugama, u mjeri mogućeg.

3.2

STANDARDNE I POSEBNE USLUGE

- 3.2.1 Pored usluga izričito navedenih u Ugovoru, Konsultant obavlja i sve druge usluge, ako je potrebno, koje nisu navedene pod ugovornim uslugama, ali uobičajeno su potrebne kako bi se ugovorne obaveze pravilno ispunile ("**standardne usluge**"). Standardne usluge se u potpunosti refundiraju kroz dogovorenu naknadu.

- 3.2.2 "**Posebne usluge**" su usluge koje nisu uključene u ugovorne ili standardne usluge, ali je neophodno da ih Konsultant pruži kako bi pravilno obavio svoje dužnosti na osnovu Ugovora, jer su se vanjske okolnosti pružanja usluga neočekivano promijenile, ili zato što je Naručilac obustavio usluge u skladu sa stavom 4.5. [Viša sila], ili zato što Naručilac, uz prethodnu saglasnost KfW-a, traži usluge koje nisu uključene u poziv za učešće na tenderu, ali su neophodne.

3.3

DUŽNA PAŽNJA

- 3.3.1 Osim ako je drugačije navedeno u ovom Ugovoru, ili drugačije zakonom propisano u

zemlji ili u drugom pravnom sistemu (uključujući i pravni sistem u jurisdikciji Konsultanta) odredbama koje nameću veće zahtjeve od ovog Ugovora, prilikom obavljanja svojih obaveza na osnovu ovog Ugovora Konsultant primjenjuje dužnu pažnju i pruža usluge u skladu sa stručnom praksom i priznatim standardima kvaliteta, u skladu sa važećim naučnim i opšteprihvaćenim inženjerskim standardima. Konsultant dokumentuje svoj rad, napredak Projekta i odluke koje donosi u odgovarajućem obliku koji je prihvatljiv za Naručioca, imajući u vidu zahtjeve koji proizlaze iz stava 5.7. [Revizija].

3.4 IZVJEŠTAVANJE

- 3.4.1 Konsultant izvještava Naručiocu i KfW-u o napretku usluga u skladu sa Posebnim uslovima. Osim kada je drugačije propisano u Posebnim uslovima, u slučaju dužih dodijeljenih poslova, kao što su upravljanje građevinskim radovima, obuka ili operativna podrška, Konsultant izrađuje kvartalne izvještaje, a nakon završetka usluga sačinjava završni izvještaj za cijelokupni rok za dovršenje. Izvještaji uključuju poređenje ciljanih i stvarnih vrijednosti za planirane aktivnosti; napredak građevinskih radova; dešavanja u vremenskom okviru; finansijska dešavanja; i informacije o svim problemima i identifikaciju mogućih rješenja.
- 3.4.2 Konsultant odmah obaviještava Naručioca o svim izvanrednim okolnostima koje nastanu prilikom obavljanja usluga i o svim pitanjima za koje je potrebno odobrenje KfW-a.
- 3.4.3 Osim toga, Konsultant, na zahtjev, dostavlja Naručiocu informacije u vezi sa uslugama.

3.5

ANGAŽOVANJE OSOBLJA

- 3.5.1 Konsultant angažuje osoblje navedeno u Aneksu 5 [*Raspored angažovanja osoblja*] za obavljanje usluga. Za spisak imenovanog ključnog osoblja i sve promjene na njemu potrebno je prethodno pismeno odobrenje Naručioca i KfW-a.
- 3.5.2 Naručilac može zahtijevati od Konsultanta da raskine ugovor, ili zamjeni bilo kojeg člana osoblja koji ne ispunjava zahtjeve ili krši stav 1.13. [*Postupanje*]. Svaki takav zahtjev mora biti dostavljen u pismenom obliku Konsultantu uz navođenje razloga za isti.
- 3.5.3 Ako treba zamijeniti osoblje koje je zaposlio Konsultant, Konsultant osigurava da dotični član osoblja bude bez odlaganja zamjenjen osobom koja posjeduje najmanje ekvivalentne kvalifikacije.
- 3.5.4 Ako se bilo ko od osoblja Konsultanta razboli u trajanju dužem od mjesec dana i to ugrozi sproveđenje ovog Ugovora od strane Konsultanta, Konsultant zamjenjuje tog člana osoblja sa drugim članom osoblja koji posjeduje najmanje ekvivalentne kvalifikacije.
- 3.5.5 Osoblje se zamjenjuje tek nakon prethodnog odobrenja od strane Naručioca, s tim da takvo odobrenje ne treba nerazumno uskratiti. Razmjena, zamjena, ili planirano izuzeće od zamjene (kao izuzetak od postojećih pravila) ključnih članova osoblja navedenih po imenu zahtijevaju prethodno odobrenje KfW-a.
- 3.5.6 Ako Konsultant mora da raskine ugovor, ili zamjeni bilo koje osoblje u toku trajanja Ugovora, na taj način nastale troškove snosi Konsultant, osim u slučajevima kada se osoblje uklanja ili zamjenjuje na zahtjev Naručioca. U ovom slučaju, Naručilac pokriva troškove zamjene člana osoblja, osim ako dotični član osoblja ne ispunjava zahtjeve ili je prekršio stav 1.13. [*Postupanje*].

3.6

KONTAKT OSOBA KONSULTANTA

- 3.6.1 Konsultant imenuje za ostvarivanje svih prava i obaveza koje proističu iz ovog Ugovora fizičko lice za kontakt osobu sa Naručiocem na osnovu ovog Ugovora.
- 3.6.2 Konsultant određuje i Naručiocu i KfW-u

3.7 NEZAVISNOST KONSULTANTA

dostavlja odgovarajuće kontakt podatke pojedinca u mjestu obavljanja poslovne djelatnosti Konsultanta koji se može kontaktirati u svakom trenutku u slučaju hitne situacije ili krize, kao i njegovog zamjenika. Konsultant obavještava Naručioca i KfW bez odlaganja o svakoj promjeni izabrane osobe ili njenih kontakt podataka.

- 3.7.1 Konsultant se obavezuje da ni Konsultant niti bilo koje preduzeće povezano sa Konsultantom neće podnosići ponudu za Projekat u svojstvu proizvođača, dobavljača, ili građevinskog preduzimača. Ova zabrana se odnosi i na svako nadmetanje za sve dodatne konsultantske usluge, u mjeri u kojoj te konsultantske usluge mogu dovesti do ograničenja konkurenčije ili sukoba interesa. Svako kršenje ove odredbe može dovesti do momentalnog otkaza ovog Ugovora i podrazumijevati refundaciju svih troškova Naručioca do momenta tog kršenja, kao i kompenzaciju za sve gubitke i štete Naručioca zbog takvog otkaza.

Član 4 Početak, dovršenje, promjene i prekid usluga

4.1 POČETAK I DOVRŠENJE

- 4.1.1 Konsultant počinje obavljanje usluga na propisani dan početka sproveđenja Ugovora, ali ne ranije od stupanja Ugovora na snagu i bez nepotrebnog odlaganja nakon istog. Konsultant pruža usluge u skladu sa dinamičkim planom iz Aneksa 7 [*Dinamički plan za pružanje usluga*], i dovršava usluge u okviru roka za dovršenje, u zavisnosti od svih daljih produženja ovog Ugovora.
- 4.1.2 U odnosu na fakultativne usluge (ako ih ima), Konsultant počinje pružanje fakultativnih usluga najkasnije po prijemu obavještenja od Naručioca, ako je Naručilac dobio prethodnu saglasnost KfW-a.
- 4.1.3 Svaka promjena u dinamičkom planu iz **Aneksa 7** [*Dinamički plan za pružanje usluga*] zbog razumnog zahtjeva bilo koje strane međusobno se dogovara u pismenom obliku.

4.2 KAZNE ZA KAŠNJENJA

- 4.2.1 Ako Konsultant ne izvrši bilo koju od usluga na osnovu ovog Ugovora u propisanom roku, iz razloga koje mora opravdati, Naručilac može, osim ako Posebni uslovi ne sadrže izuzeće od primjene pravila, nametnuti kaznu od 0.5% vrijednosti naloga za svaku sedmicu kašnjenja, s tim da je gornja granica 8% vrijednosti naloga. Osim te kazne, Naručilac ne može podnijeti nikakve dodatne zahtjeve koji proizlaze iz kašnjenja u obavljanju usluga. Pravo na raskid ostaje nepromijenjeno.

4.3 IZMIJENJENE USLUGE

- 4.3.1 Uz prethodnu saglasnost KfW-a, Naručilac ima pravo da zahtijeva izmjenu Ugovora (izmijenjene ili dodatne usluge ili izmijenjeni rokovi za izvršenje - "**izmijenjene usluge**").

- 4.3.2 U ovom slučaju, dogovorena naknada i rok za dovršenje se shodno prilagođavaju uzajamnim sporazumom strana. Konsultant dostavlja predloge za obavljanje i naknade za izmijenjene usluge.
- 4.3.3 Konsultant obavlja izmijenjene usluge ako se Naručilac složi, u pismenom obliku, sa predlogom naknade. Ako se strane ne dogovore o predlogu naknade u roku od tri mjeseca od kada Konsultant počne da pruža usluge, pravo na naknadu tretira se kao spor u skladu sa članom 8. [Sporovi i arbitražni postupak].

4.4 SMETNJA

- 4.4.1 Ako je pružanje usluga ometeno ili kasni od strane Naručioca ili ugovornih partnera Naručioca ("smetnja") tako da smetnja dovede do povećanja troškova, obima ili trajanja usluga, Konsultant odmah obavještava Naručioca o okolnostima i mogućim posljedicama.
- 4.4.2 Ako smetnja spada u sferu rizika Naručioca ili ako je smetnju uzrokovao Naručilac kroz namjeru ili grubi nemar, Konsultant ima pravo na naknadu svojih troškova nastalih zbog smetnje, s tim da ti troškovi budu potvrđeni dokazima.

4.5 VIŠA SILA

- 4.5.1 U slučaju više sile, ugovorne obaveze, u mjeri u kojoj su pogodjene tim događajem, obustavljaju se sve dok sprovođenje ostaje nemoguće zbog više sile, pod uslovom da jedna ugovorna strana primi obavještenje o događaju više sile od druge strane u roku od dvije sedmice nakon njegovog nastanka. Sve odgovornosti Konsultanta za štete nastale zbog njegovog odsustva uzrokovanih višom silom su isključene.
- 4.5.2 U slučaju više sile, Konsultant ima pravo na produženje Ugovora jednako kašnjenju koje je uzrokovano tom višom silom. Ako viša sila trajno onemogući pružanje usluga, ili ako događaj više sile traje duže od 180 dana, obije strane ovog Ugovora imaju pravo da raskinu Ugovor.
- 4.5.3 U slučaju privremene obustave dejstva ili raskida Ugovora zbog više sile, usluge pružene prije više sile i svi potrebni rashodi (za koje postoje dokazi) Konsultanta koji proizilaze iz prekida usluga fakturišu se na osnovu ugovornih cijena. Nijedna strana ne podnosi nikakve dodatne zahtjeve.

4.6

PRIVREMENA OBUSTAVA DEJSTVA ILI RASKID

- 4.6.1 Naručilac može, uz prethodnu saglasnost KfW, u potpunosti ili djelimično privremeno obustaviti usluge ili raskinuti ovaj Ugovor nakon dostavljanja pismenog obavještenja najmanje 30 dana prije. U tom slučaju, Konsultant odmah preduzima sve potrebne mjere da osigura da su usluge obustavljene i rashod sveden na minimum. Konsultant predaje Naručiocu sve izvještaje, nacrte i dokumente koji treba da se izrade do predmetnog datuma. Ako privremena obustava traje duže od 180 dana, Konsultant može raskinuti ugovor. U slučaju raskida, shodno se primjenjuje tačka 4.5.3. [Viša sila].
- 4.6.2 Ako Konsultant ne ispuni svoje ugovorne obaveze bez dovoljnog razloga; u skladu sa Ugovorom; ili na vrijeme, Naručilac može dostaviti obavještenje Konsultantu i zatražiti da uredno pruža svoje usluge. Ako Konsultant ne otkloni nedostatak učinka u roku od 21 dana od dana kada je pozvan da to učini od strane Naručioca, Naručilac ima pravo, nakon što taj period istekne, da raskine Ugovor pismenim obavještenjem.
- 4.6.3 Konsultant može raskinuti ovaj Ugovor ako bilo koji iznosi koji su dospjeli i koji su mu plativi na osnovu ovog Ugovora nisu plaćeni u roku od 60 dana od dana prijema odgovarajuće fakture, ako Konsultant dostavi Naručiocu pismeni podsjetnik u roku od 30 dana nakon proteka inicijalnog roka od 60 dana, a Naručilac ne isplati dospjele iznose u dodatnom roku od 30 dana nakon ovog obavještenja.
- 4.6.4 Ako raskid ugovora nije uzrokovani neispunjerenjem obaveze od strane Konsultanta, Konsultant ima pravo da zahtijeva dogovorenu naknadu. Konsultant mora, međutim, smanjiti svoj gubitak i odbiti svaki prihod od takvih umanjenja, koji uključuje (i) sve naknade plaćene Konsultantu za rad na drugim projektima u vrijeme kada je Konsultant trebao da radi na Projektu (ii) sve naknade koje bi Konsultant zaradio radeći na drugim projektima u vrijeme kada je Konsultant trebao da radi na Projektu, ali koje Konsultant nije dobio zbog namjernih radnji ili propusta Konsultanta.
- 4.6.5 Ako je raskid ugovora uzrokovani neispunjerenjem obaveze od strane Konsultanta, Konsultant ima pravo da traži dogovorenu naknadu za usluge

pružene do dana raskida, ali koje još nisu plaćene. Naručilac ima pravo da traži kompenzaciju za direktnе štete uzrokovane neispunjnjem obaveze.

4.7

KORUPCIJA I PREVARA

- 4.7.1 Ako se dokaže da je Konsultant prekršio stav 1.14. [Korupcija i prevara], Naručilac može, bez obzira na razne kazne ili druge sankcije kojima Konsultant podliježe u skladu sa pravom zemlje ili bilo kojim drugim pravnim sistemom, raskinuti ovaj Ugovor u pismenom obliku. Naručilac takođe može raskinuti ovaj Ugovor u pismenom obliku, ako je izjava društva koju je Konsultant podnio u vezi sa svojom ponudom neistinita.

4.8

PRAVA I OBAVEZE STRANA U SLUČAJU RASKIDA

- 4.8.1 Raskid ugovora ne dovodi u pitanje niti utiče na prava, zahtjeve ili obaveze strana do dana na koji otkazivanje počinje da važi.

Član 5 Naknada

5.1 NAKNADA ZA KONSULTANTA

5.1.1 Konsultant prima naknadu dogovoren u Posebnim uslovima za obavljanje usluga na osnovu ovog Ugovora, pod uslovima navedenim u ovom dokumentu i uslovima iz daljeg teksta. **Aneks 8.** [*Izvještaj o rashodima*] sadrži detaljan popis uslova.

5.2 USLOVI PLAĆANJA

5.2.1 Osim ako nije drugačije dogovoren u Posebnim uslovima, Naručilac plaća Konsultantu naknadu kako slijedi:

(a) avans, dospio u roku od 30 dana od dana potpisivanja ovog Ugovora, nakon dostavljanja fakture.

(b) **Rate** se plaćaju nakon dostavljanja odgovarajućih faktura, sa maksimalno jednom isplatom po kvartalu. Prva fakturna za prvu ratu se dostavlja najranije 3 mjeseca nakon ugovorom dogovorenog početka usluga. Naručilac ima pravo da privremeno obustavi isplatu rata u bilo kojoj fazi u slučaju značajnih odstupanja od dinamičkog plana i/ili nedovoljnog učinka Konsultanta. Ovo pravo odnosi se i na isplate koje se ne zasnivaju na dokazima učinka vezanim za rezultate. Ako se plaćanje rata privremeno obustavi, Naručilac postupa u skladu sa stavom 5.6 [*Primjedbe na fakture*].

(c) **Konačna isplata** se vrši nakon što su usluge izvršene u potpunosti i potvrda o tome data Konsultantu od strane Naručioca i KfW.

5.2.2 Samo u slučajevima agencijskih ugovora: fakture Konsultanta se upućuju Naručiocu, "za KfW". KfW dobija originalnu fakturu. Kopija fakture šalje se Naručiocu direktno. Originalna konačna fakturna se upućuje Naručiocu, a KfW dobija

- kopiju.
- 5.2.3 Sve garancije su u obliku navedenom u Aneksima 10 i 11 i uvijek se daju kao bankarske garancije koje glase na Naručioca kao korisnika. One moraju biti prihvatljive za Naručioca i KfW. Original garancije šalje se Naručiocu, sa kopijom, zajedno sa potvrdom isporuke originala, koja se šalje KfW-u.
- 5.3**
METODA PLAĆANJA
- 5.3.1 Plaćanje se vrši prema uslovima navedenim u Posebnim uslovima.
- 5.4**
ODSTUPANJE OD CIJENA
- 5.4.1 Osim kada je drugačije dogovoren u Posebnim uslovima, u odnosu na cijene se primjenjuju sljedeći uslovi. Cijene navedene u **Aneksu 8.** [*Izvještaj o rashodima*] primjenjuju se na rok za dovršenje naveden u Posebnim uslovima i tokom perioda od 3 mjeseca nakon toga. Nakon tog datuma, cijene se mogu prilagoditi ako su porasli zvanični nivoi cijena i zarada u zemlji porijekla Konsultanta (troškovi strane valute) ili u zemlji Naručioca (troškovi lokalne valute), mjereni pomoću baznih indeksa navedenih u Posebnim uslovima, što dokazuje Konsultant. Sljedeća formula se koristi za izračunavanje istog:
- $$P_n = P_0 \cdot (0,15 + 0,85 \cdot L_n / L_0)$$
- Pn = promjenjena cijena, Po = bazna cijena,
 Ln = promjenjeni indeks, Lo = bazni indeks.
 Cijena se ne izračunava do objavljivanja konačnog indeksa cijena.
- 5.4.2 Osim ako nije drugačije dogovoren u pismenom obliku, Konsultant ima pravo samo na naknadu za posebne usluge ako su usluge izmijenjene u skladu sa stavom 4.3. [*Izmijenjene usluge*].

5.5	ROK ZA PLAĆANJE	5.5.1 Osim u odnosu na avans i kada nije drugačije navedeno u Posebnim uslovima, plaćanje se vrši u roku od 60 dana od dostavljanja provjerljive fakture Naručiocu od strane Konsultanta.
		5.5.2 Ako Naručilac ne izvrši plaćanje u roku iz stava 5.5. [Rok plaćanja], osim ako Naručilac nije podnio prigovor u skladu sa stavom 5.6. [Prigovor na fakture], Konsultantu se plaća kompenzacija po stopi dogovorenog u Posebnim uslovima. Ista se obračunava na dnevnoj osnovi od dana na koji je fakтура dospjela u dogovorenog valuti. Dogovorena kompenzacija zadovoljava sve zahtjeve Konsultanta koji proizlaze iz kašnjenja Naručioca.
5.6	PRIGOVOR NA FAKTURE	5.6.1 U slučaju da Naručilac prigovori na cijelu ili dio fakture Konsultanta, Naručilac obavještava Konsultanta o svojoj namjeri da uskrati plaćanje i navodi razloge za to. Ako Naručilac uloži prigovor samo na dio fakture, plaća onaj dio fakture kojem nije prigovorio u roku iz stava 5.5. [Rok plaćanja].
5.7	REVIZIJA	5.7.1 Za usluge ili dio usluga za koje naknada nije plaćena na paušalnoj osnovi, Konsultant vodi ažuriranu evidenciju koja zadovoljava profesionalne standarde i jasno i sistematski navodi pružene usluge i podrazumijevano vrijeme i trošak. Konsultant dozvoljava Naručiocu i KfW-u reviziju te evidencije u svakom trenutku i kopiranje iste za vrijeme trajanja Ugovora.
5.8	VALUTA	5.8.1 Posebni uslovi navode valutu primjenjivu na Ugovor.

Član 6 Odgovornost

6.1 ODGOVORNOST KONSULTANTA ZA KRŠENJA UGOVORA ZA KOJA JE ODGOVORAN

6.1.1 Konsultant je odgovoran Naručiocu za dokazano skriviljena kršenja svojih ugovornih obaveza, posebno kršenja člana 3. [Konsultant]. Odgovornost Konsultanta je ograničena na odnosnu osiguranu sumu, u mjeri u kojoj je ista viša od vrijednosti naloga. U suprotnom, odgovornost Konsultanta je ograničena na vrijednost naloga. To ne utiče na odgovornost za predumišljaj i grubi nemar.

6.2 ODGOVORNOST KONSULTANTA ZA POD- IZVOĐAČE

6.2.1 Konsultant je takođe odgovoran za usluge koje pruža podizvođač u skladu sa stavom 1.9. [Ustupanje i pod-ugovaranje].

6.3 PERIOD ODGOVORNOSTI

6.3.1 Odgovornost Konsultanta prestaje na dan prihvatanja usluga i u slučaju da Ugovor ne predviđa prihvatanje usluga, na dan izvršenja ugovorenih usluga u cijelosti, osim ako u Posebnim uslovima nije naveden drugi trenutak.

6.4 ODGOVORNOST ZA INDIREKTNU ŠTETU

6.4.1 Odgovornost za indirektnu štetu je isključena.

6.5 ODGOVORNOST NARUČIOCA

6.5.1 Naručilac je odgovoran za dokazano skriviljena kršenja svojih ugovornih obaveza, posebno kršenja člana 2. [Naručilac].

Član 7 Osiguranje

7.1 OSIGURANJE OD ODGOVORNOSTI I ODŠTETA

7.1.1 Konsultant vadi osiguranje za period trajanja Ugovora, pod uslovima navedenim u Posebnim uslovima, uključujući, ali ne ograničavajući se na sljedeće:

- (a) **osiguranje od profesionalne odgovornosti;**
- (b) **osiguranje od lične odgovornosti;**
- (c) **osiguranje opreme, koje pokriva gubitak ili fizičko oštećenje sve opreme koju je nabavio, koristio, obezbijedio ili platio Naručilac u kontekstu ovog Ugovora; i**
- (d) **osiguranje motornih vozila za odgovornost prema trećim licima i kasko osiguranje motornih vozila nabavljenih u vezi sa ovim Ugovorom.**

7.1.2 Troškovi nastali u vezi sa osiguranjem iz tačke 7.1.1. [*Osiguranje od odgovornosti i odšteta*] u potpunosti se nadoknađuju iz dogovorene naknade.

Član 8 Sporovi i arbitražni postupak

8.1 MIRNO RJEŠAVANJE

- 8.1.1 Ukoliko iz ovog Ugovora ili u vezi sa ovim Ugovorom proiziđe spor, predstavnici strana ovlašćeni za rješavanje sporova, u roku od 21 dana od dana kada je jedna strana podnijela pismeni zahtjev drugoj strani, nastoje u dobroj vjeri da riješe spor mirnim putem.

8.2 POSREDOVANJE

- 8.2.1 Ako se mirno rješenje ne može postići u roku od 3 mjeseca nakon pisanog zahtjeva u skladu sa stavom 8.1. [Mirno rješavanje], strane mogu, u mjeri u kojoj se obije strane slažu, pokušati da spor riješe u skladu sa Posebnim uslovima putem posredovanja, prije pokretanja arbitražnog postupka. Bez obzira na to, strane se mogu dogovoriti da odmah počnu posredovanje. Osim ako se strane ne dogovore drugačije u roku od 14 dana, svaka strana može zahtijevati da institucija navedena u Posebnim uslovima imenuje posrednika.

Posredovanje počinje najkasnije u roku od 21 dana nakon imenovanja posrednika. Postupak posredovanja sprovodi se u skladu sa postupkom koji je izabrao imenovani posrednik.

Svi pregovori i razgovori u toku posredovanja tretiraju se kao povjerljivi, osim ako nisu zaključeni u pisrenom, pravno obavezujućem ugovoru.

Ako strane prihvate preporuke posrednika ili se saglase da riješe spor na drugi način, postignuti dogovor evidentira se u pisrenom obliku i potpisuju ga predstavnici strana.

- 8.2.2 Ako se spor ne riješi u roku od 3 mjeseca nakon imenovanja posrednika, spor se rješava putem arbitražnog postupka u skladu sa stavom 8.3. [Arbitražni postupak].

8.3

ARBITRAŽNI POSTUPAK

- 8.3.1 Ako strane ne postignu prijateljski dogovor u skladu sa stavom 8.1. [*Mirno rješavanje*] ili putem posredovanja u skladu sa stavom 8.2. [*Posredovanje*], spor konačno i isključivo rješava - osim ako nije drugačije navedeno u Posebnim uslovima - u skladu sa Pravilnikom o mirenju i arbitraži Međunarodne trgovinske komore u Parizu - jedan ili više arbitara imenovanih u skladu sa pravilima. Mjesto arbitraže i jezik arbitražnog postupka utvrđuju se u Posebnim uslovima.

Posebni uslovi

U vezi sa članom 1: Opšte odredbe

U vezi sa 1.1: Značenja izraza

“Rok za završetak”: Rok za završetak je 48 mjeseci od dana početka projektnih aktivnosti i kick-off meeting-a.

“Projekat”: Konsultantske usluge se pružaju u okviru projekta „Energetska efikasnost u javnim zgradama – faza II, BMZ br. 2010 66 877 (“Projekat”).

“Dan početka realizacije”: Dan početka realizacije projekta je 2 (dvije) sedmice nakon dana na koji ugovor stupa na snagu.

U vezi sa 1.4: Komunikacija

Jezik koji se koristi za obavještenja, uputstva, izvještaje i ostale poruke je engleski.

U vezi sa 1.5: Obavještenja

Naručilac je **Ministarstvo ekonomije**

Kontakt osoba Naručioca je: **Marija Vujadinović Kulinović**

Adresa Naručioca: **Rimski trg 46, 81000 Podgorica, Crna Gora**

E-pošta: marija.vujadinovic@ee-me.org

Telefon: **+382 (0) 20 482 185**

Konsultant je **Konzorcijum Fichtner GmbH & Co. KG – Koprin PMC – Belit d.o.o.**

Kontakt osoba Konsultanta je: **Alexander Ickert**

Adresa Konsultanta: **Sarweystrasse 3, 70191 Stuttgart, Njemačka**

E-pošta: alexander.ickert@fichtner.de

Telefon: **+49 711 8995 655**

Adresa KfW-a: **Palmengartenstrasse 5 – 9, 60325 Frankfurt, Njemačka**

E-pošta: bodo.schmuelling@kfw.de

Telefon: **+49 (69) 7431 9744**

Fax: **+49 (69) 7431 2547**

U vezi sa 1.6: Pravo i jezik

Jezik ovog Ugovora je engleski.

Pravo mjerodavno za ovaj Ugovor je njemačko pravo.

U vezi sa 1.10: Prava na rezultate rada, autorsko pravo

Pogledati stav 1.10.

U vezi sa 1.15: Naknade

Nije primjenljivo

U vezi sa članom 2: Naručilac

U vezi sa 2.2: Odluke/saradnja

Odluke/kooperativne aktivnosti Naručioca u skladu sa stavom 2.2. Odluke/saradnja moraju se donijeti/izvršiti najkasnije u roku od 3 (tri) dana/nedjelje.

Period odobravanja dokumenata i izvještaja je četiri (4) nedjelje, kao što je predviđeno u Posebnim uslovima tendera koji se odnose na GCT 4.01.

U vezi sa 2.4: Porezi

Ugovorne strane su se usaglasile o sljedećim odredbama u vezi sa porezima i dažbinama:

Inostrano osoblje će biti izuzeto od plaćanja svih poreza, carina, taksi i ostalih dažbina propisanih zakonima Crne Gore i u skladu sa odredbama klauzule 3.02 „Porezi i dažbine“ (Pogledati GCT 2.02).

U slučaju da bilo kakvi porezi, carine, takse i ostale dažbine propisani zakonima Crne Gore budu naplaćeni Konsultantu i njegovom inostranom osoblju, moguće u vezi sa plaćanjima, isti će biti preuzeti ili nadoknađeni od strane Naručioca.

U vezi sa 2.6: Kontakt osoba Naručioca

Kontakt osoba Naručioca je: Marko Radulović

Zamjenik kontakt osobe Naručioca je: Marija Vujadinović Kulinović

U vezi sa članom 3: Konsultant

U vezi sa 3.4: Izvještavanje

Podnošenje izvještaja Naručiocu i KfW banci (u .pdf i .doc formatu) će biti izvršeno u skladu sa zahtjevima datim u Projektnom zadatku (Aneks 3).

U vezi sa 3.6.1: Kontakt osoba Konsultanta za postupanje po Ugovoru

Kontakt osoba Konsultanta za postupanje po Ugovoru je:

Dr. Achim Stuible (Projektni menadžer / Vođa projekta)

Kontakt podaci: Email: Achim.Stuible@fichtner.de

Telefon: +49 711 8995 253

Zamjenik je: Armin Gauss

Kontakt podaci: Email: Armin.Gauss@fichtner.de

Telefon: +49 711 8995 148

U vezi sa 3.6.2: Kontakt osoba Konsultanta za hitne slučajeve ili u slučaju krize

Kontakt osoba Konsultanta za hitne slučajeve ili u slučaju krize je:

Roland Proeger

Kontakt podaci: Email: Roland.Proeger@fichtner.de

Telefon: +49 711 8995 277

Zamjenik je: Artur Makaryan

Kontakt podaci: Email: Artur.Makaryan@fichtner.de

Telefon: +49 711 8995 356

U vezi sa članom 5: Naknada

U vezi sa 5.1.1: Naknada

Za usluge koje će pružiti Konsultant na osnovu ovog Ugovora, Naručilac plaća iznos:

543.900,00 u EURO valuti

(riječima: **petsto četrdeset tri hiljade i devet stotina eura**)

("vrijednost naloga").

Vrijednost naloga se sastoji od:

Fiksne naknade: **543.900,00 u EURO valuti**

Opcione usluge III: **do 400.000,00 u EURO valuti**

Ukupna vrijednost naloga za konsultantske usluge sastoji se od neto cijena za sljedeće usluge:

A. Obavezne usluge **534.324,00 €**

(riječima: **petsto trideset četiri hiljade tristo dvadeset četiri eura**)

B. Opcione usluge I **5.438,00 €**

(riječima: **pet hiljada četiristo trideset osam eura**)

C. Opcione usluge II **4.138,00 €**

(riječima: **četiri hiljade sto trideset osam eura**)

Ukupni iznos za Opcione usluge I i II je:

9.576,00 €

(riječima: **devet hiljada petsto sedamdeset šest eura**)

Vrijednost naloga ne uključuje sljedeće opcije za koje angažman nije zaključen:

D. Opcione usluge III

Jedinične cijene za prikupljanje podataka za različite tipove/namjene zgrada u okviru izrade nacionalnog inventara zgrada:

Porodična kuća **65,00 €** (riječima: **šezdeset pet eura**)

Stambena zgrada **120,00 €** (riječima: **sto dvadeset eura**)

Poslovna zgrada **120,00 €** (riječima: **sto dvadeset eura**)

Obrazovna ustanova **200,00 €** (riječima: **dvije stotine eura**)

Zdravstvena ustanova **200,00 €** (riječima: **dvije stotine eura**)

Studentski dom **150,00 €** (riječima: **sto pedeset eura**)

Sportski objekat **150,00 €** (riječima: **sto pedeset eura**)

Hotel/restoran **100,00 €** (riječima: **sto eura**)

Tržni centar **120,00 €** (riječima: **sto dvadeset eura**)

Ostale zgrade
potrošači energije **120,00 €** (riječima: **sto dvadeset eura**)

E. Ostali troškovi

Troškovi studijskog putovanja će biti nadoknađeni iz sredstava projekta u visini do 2.000 EUR za dvije osobe, na osnovu faktura koje će dostaviti Konsultant.

Aneks 8 [*Izvještaj o rashodima*] sadrži detaljan Izvještaj o rashodima. |

U vezi sa 5.2: Uslovi plaćanja

Uslovi plaćanja za A. Obavezne usluge, B. Opcione usluge I i C. Opcione usluge II (fiksni opseg)

Naknada Konsultanta za **Obavezne usluge i Opcione usluge I i II** plaća se nakon podnošenja fakture, na kojoj se navodi BMZ-No. (KfW-Reference No., pogledati stav 1.1. Značenja termina "Projekat"), kako slijedi:

Za prvu godinu nakon početka izvršenja usluga:

[271.950,00] EUR kao **periodična plaćanja**, u 4 jednake uzastopne kvartalne rate (prva, druga, treća i četvrta) u iznosu od po 67.987,50 EUR, nakon podnošenja fakture i odgovarajućih kvartalnih izvještaja o napretku i prihvatanja istih od strane KfW-a i Naručioca. Prvi kvartalni izvještaj (Početni izvještaj) se podnosi u roku od 3 (tri) mjeseca od početka izvršenja usluga.

Za drugu godinu nakon početka izvršenja usluga:

[108.780,00] EUR kao **periodična plaćanja**, u 4 jednake uzastopne kvartalne rate (peta, šesta, sedma i osma) u iznosu od po 27.195,00 EUR, nakon podnošenja fakture i odgovarajućih kvartalnih izvještaja o napretku i prihvatanja istih od strane KfW-a i Naručioca.

Za treću i četvrtu godinu nakon početka izvršenja usluga:

[108.780,00] EUR kao **periodična plaćanja**, u 8 jednakih uzastopnih kvartalnih rata (deveta, deseta, jedanaesta, dvanaesta, trinaesta, četrnaesta, petnaesta i šesnaesta) u iznosu od po 13.597,50 EUR, nakon podnošenja fakture i odgovarajućih kvartalnih izvještaja o napretku i prihvatanja istih od strane KfW-a i Naručioca.

[54.390,00] EUR kao **konačnu isplatu**, nakon završetka usluga, podnošenja završnog izvještaja i prihvatanju usluga i konačnog izvještaja od strane KfW-a i Naručioca, nakon podnošenja konačne fakture.

Iznos do **400.000,00 EUR** može biti korišćen za **Opcione usluge III**, nakon što će ih Naručilac posebno aktivirati, kao što je navedeno u Posebnim uslovima 5.1.1 D. Troškovi moraju biti prethodno odobreni od strane Naručioca i KfW-a. Troškovi za Opcione usluge III po osnovu dokaza se fakturišu zajedno sa bilo kojim plaćanjem nakon podnošenja spiska troškova u skladu sa jediničnim cijenama utvrđenim u Posebnim uslovima 5.1.1 D, potписанog od strane Konsultanta, sa prikazom datuma, opisa usluga, cijenama, uz izjavu da je data informacija tačna i ispravna (u skladu sa i u formi Izjave o troškovima dатој у Aneksu 7). Originalna dokumentacija (npr. fakture, računi) će biti poslata Naručiocu.

Naručilac / KfW ima pravo da obustavi isplatu rata u bilo kojoj fazi plaćanja u slučaju značajnih odstupanja od vremenskog plana iz razloga koji se mogu pripisati Konsultantu i / ili nedovoljnom učinku Konsultanta. Ovo pravo se odnosi i na plaćanja koja se ne zasnivaju na dokazima o učinku koji se baziraju na autputu.

U vezi sa 5.3: Metod plaćanja

Plaćanja će biti izvršena na račun njemačke banke Fichtner-a i u skladu sa Uslovima plaćanja.

Korisnik: Fichtner GmbH & Co. KG

Commerzbank AG, Friedrichstrasse 22, 70174 Stuttgart, Germany

Account Number: 515 07 68 00

Swift code: COBA DE FF 600

IBAN: DE71 6004 0071 0515 0768 00

Fakture Konsultanta će biti adresirane na Naručioca. Naručilac će dobiti originalnu fakturu. Plaćanja će biti izvršena u skladu sa Procedurom koja se odnosi na direktnе isplate (Konsultanta) prema Smjernicama KfW za isplatu sredstava u finansijskoj saradnji sa zemljama u razvoju.

U vezi sa 5.4.1: Odstupanje od cijene

Nije primjenjivo

U vezi sa 5.5: Rok za plaćanje

60 dana od dana podnošenja provjerljivih faktura Poslodavcu od strane Konsultanta za postignuti napredak i prihvatanja predmeta isporuke od strane KfW-a i Naručioca. Dogovorena kompenzacija za zakašnjela plaćanja shodno stavu 5.5. [Rok za plaćanje]: 1,5 procenata godišnje, u odnosu na preostali iznos.

U vezi sa 5.8: Valuta

Valuta primjenjiva na Ugovor je **EURO**.

U vezi sa članom 6: Odgovornost

U vezi sa 6.1: Odgovornost Konsultanta za povrede ugovora za koje je on odgovoran

Konsultant je odgovoran Naručiocu za dokazane krivične povrede njegovih ugovornih obaveza, naročito za kršenje Člana 3 (Konsultant). Odgovornost Konsultanta će biti ograničena na Vrijednost naloga ili jedan milion eura, u zavisnosti od toga koji iznos od ova dva je veći. Ovo neće uticati na odgovornost za predumišljaje i grube nepažnje.

U vezi sa 6.3: Period odgovornosti

Odgovornost Konsultanta prestaje nakon 12 mjeseci od prihvatanja usluga (odobravanja Finalnog izvještaja).

U vezi sa 6.4: Odgovornost za posljedičnu štetu

Bez obzira na bilo šta suprotno sadržano u ovom Ugovoru, Konsultant nije odgovoran Naručiocu za bilo kakve indirektne ili posljedične gubitke ili štete, niti za gubitak profita, prekide proizvodnje ili slične gubitke.

Navedeno ograničenje i izuzeća od odgovornosti neće se primjenjivati u slučaju štete prouzrokovane namjerno ili iz grubog nemara ili uslijed gubitka života, tjelesne povrede ili povrede zdravlja.

Konsultantu se daje mogućnost da otkloni svaku štetu koju je prouzrokovalo tako da se postigne stanje koje bi postojalo u slučaju da se šteta nije dogodila.

U vezi sa članom 7: Osiguranje

Osiguranja (a), (b), kao i (c) i (d), se po potrebi uzimaju od Konsultanta.

U vezi sa članom 8: Sporovi i arbitražni postupak

U vezi sa 8.2: Posredovanje

Posrednika imenuje **Međunarodna trgovinska komora** i imenovanje je obavezujuće za strane.

Troškovi posredovanja i usluga posrednika dijele se jednakim između strana.

U vezi sa 8.3: Arbitražni postupak

Mjesto arbitraže je **Frankfurt, Njemačka**.

Jezik arbitražnog postupka je **engleski**.

Spor se konačno i isključivo rješava – osim ako je u Posebnim uslovima drugačije navedeno – u skladu sa Pravilima usaglašavanja i arbitraže Međunarodne trgovinske komore u Parizu od strane 3 (tri) arbitra imenovana u skladu sa Pravilima.

(Mjesto, datum)

(za Naručioca)

(za Konsultanta)

Spisak Aneksa

Aneks br.	Naslov
1	Izjava društva
2	Zapisnik sa pregovora
3	Projektni zadatak plus tenderska dokumentacija
4	Smjernice za angažovanje konsultanata u finansijskoj saradnji sa zemljama u razvoju (u verziji važećoj na dan podnošenja ponude)
5	Raspored angažovanja osoblja
6	Oprema i inventar koje obezbjeđuje Naručilac i usluge trećih strana za čije pružanje ih angažuje Naručilac – nije primjenljivo
7	Dinamički plan za pružanje usluga
8	Izvještaj o rashodima
9	Ponuda Konsultanta
10	Avansna garancija – nije primjenljivo
11	Model garancije za vraćanje zadržanog iznosa – nije primjenljivo

CONTRACT

for Consulting Services

dated

September xxth, 2017

between

Ministry of Economy (MoE)

(Rimski trg 46, 81000 Podgorica, Montenegro)

– hereinafter referred to as the “Employer” –

and

the Consortium Fichtner GmbH & Co. KG – Koprin PMC – Belit d.o.o.

(Sarweystraße 3, 70191 Stuttgart, Germany)

– hereinafter referred to as the “Consultant” –

Project “CONSULTANCY SERVICES FOR
ENERGY EFFICIENCY PROGRAMME IN PUBLIC BUILDINGS, PHASE II (EEPPB II)

BMZ NO. 2010 66 877

CONTENTS

Section	Page
Preamble	1
General Conditions	1
Paragraph 1 General Provisions	1
Paragraph 2 The Employer	10
Paragraph 3 The Consultant	13
Paragraph 4 Commencement, Completion, Amendment and Termination of the Services	17
Paragraph 5 Remuneration	21
Paragraph 6 Liability	24
Paragraph 7 Insurance	25
Paragraph 8 Disputes and Arbitration Procedure	26
Special Conditions	28
List of Annexes	36

Preamble

The Employer desires consulting services to be rendered for the Project designated in the Special Conditions. The Consultant has submitted a technical and a financial bid for these services. The parties to this Contract therefore hereby agree on the following:

General Conditions

Paragraph 1 General Provisions

1.1

DEFINITIONS

The words and expressions used in this Contract shall have the following meanings assigned to them, unless the context requires otherwise.

The “**Agreed Remuneration**” means the fee to which the Consultant is entitled as described in Paragraph 5 [Remuneration], which shall be payable in accordance with this Contract.

The “**Commission**” means the performance of the Services pursuant to this Contract.

The “**Completion Period**” means the period designated for completion of the Services in the Special Conditions.

The “**Consultant**” shall be the professional undertaking or the professional individual named in the Contract who is appointed by the Employer to perform the Services. This shall include the Consultant’s legal successors as approved by the Employer and subject to prior written consent from KfW.

The “**Contract**”, except where otherwise stated in the Special Conditions, means the conditions of this Contract for consulting services (General Conditions and Special Conditions) together with the following constituent parts of the Contract]:

Annex 1 [*Declaration of Undertaking*]

Annex 2 [*Minutes of Negotiations pursuant to the Special Conditions*]

Annex 3 [*Terms of Reference plus Tender Documents*]

Annex 4 [*KfW Guidelines for the Assignment of Consultants in Financial Co-operation with Partner Countries*], insofar as these Guidelines do not conflict with the Conditions of this Consulting Contract

Annex 5 [Staffing Schedule]

Annex 6 [Equipment and Furnishings to be provided by the Employer and Third-party Services Commissioned by the Employer]

Annex 7 [Time Schedule for the Performance of the Services]

Annex 8 [Statement of Costs]

Annex 9 [The Consultant's Bid – though without the Consultant's terms and conditions of delivery, contract and payment]

(N.B.: If by way of exception the procurement guidelines are not made an integral component of the Contract, Item 1.1.19 should be supplemented to include the Declaration of Undertaking, as well as the Model Advance Payment Guarantee and the Model Retention Guarantee.)

The “**country**” means the country or region to which the Project (or the majority thereof) relates.

The “**date on which execution shall be commenced**” means the day specified in the Special Conditions.

A “**day**” means one calendar day.

“**Financing Agreement**” means the [loan agreement / financing agreement] entered into between KfW and [the Employer] in order to finance [amongst other things] the services hereunder.

“**Force Majeure**” means any event whereby one party to the Contract has been prevented from performing the Services due to an unavoidable event such as a natural disaster, hostage-taking, war, revolution, terrorism or sabotage, which, with even the best human judgement and experience and utmost care, could not have been reasonably foreseen in the circumstances, prevented or rendered harmless by economically reasonable means unless such event must be accepted by the relevant party due to its regular occurrence, including, except where otherwise stated in the Special Conditions, circumstances such as crises, war or terror that lead to the Foreign Office of the Federal Republic of Germany calling upon German citizens to leave the country or the Project region in response to which the Consultant withdraws all its staff. If an event occurs as a result of the actions of or risks assumed by a party to the Contract, that event shall not constitute Force Majeure.

“Foreign Currency” means any currency other than the Local Currency.

The Consultant’s **“Foreign Staff”** means all those staff who do not possess the citizenship of the country.

The **“Local Currency”** means the currency of the country.

A **“notice”** means a notification communicated to one party by the other party.

A **“party”/the “parties”** means the Employer and the Consultant.

“Order Value” shall have the meaning given to it in A.d. 5.1.1 of the Special Conditions.

The **“Project”** means the project specified in the Special Conditions for which the Services are to be performed.

The **“Services”** means the contractual services described in **Annex 2 [Minutes of Negotiations]**, **Annex 3 [Terms of Reference plus Tender Documents]**, **Annex 9 [The Consultant’s Bid]** and Paragraph 3.1 **[Scope of Services]**, as well as the standard and special services defined in Paragraph 3.2 **[Standard and Special Services]**.

A **“third party”** means any other natural and legal person, according to the context.

“Written” or **“in writing”** means written by hand or typed by machine, and produced in a printed or electronic form, the result being a non-editable permanent record.

A **“year”** means 365 days.

1.2 INTERPRETATION

1.2.1 Headings in this Contract shall have no bearing on the interpretation of these Conditions.

- 1.2.2 Words in the singular, insofar as the context allows, shall also include the plural and vice versa.
- 1.2.3 Reference to either sex shall include both sexes.
- 1.2.4 Provisions containing the words “agree”, “agreed” or “agreement” (and all derived grammatical forms thereof) shall require written agreement and signature by both parties.
- 1.3 RANKING AND ORDER OF THE INTEGRAL PARTS OF THE CONTRACT**
- 1.3.1 For the implementation of this Contract, the parts of the Contract listed below shall take precedence in the order shown below and the Annexes shall take precedence in the order in which they are numbered:
- (a) The agreements of the Contract (General and Special Conditions), without the Annexes.
- (b) The Annexes of the Contract in the order in which they are numbered.
- These General Conditions and the Annexes shall remain – except where otherwise stipulated in the parts of the Contract in question – immutable.
- 1.3.2 In case of inconsistencies or ambiguities between parts of the Contract that cannot be resolved through the ranking set out in Clause 1.3.1, the Employer shall interpret the parts of the Contract in line with the intention of the parties based on the purpose and intention of the Contract as a whole, including all Annexes.
- 1.4 COMMUNICATION**
- 1.4.1 Except where otherwise stipulated, notices, instructions and messages must be communicated between the parties in writing and in the language specified in the Special Conditions, and any such notice, instruction or message may not be unreasonably refused or delayed.
- 1.5 NOTICES**
- 1.5.1 Except where otherwise stipulated in the Special Conditions, the notices to be served pursuant to this Contract shall take effect upon receipt at the

addresses specified in the Special Conditions. The notice may be served in person, by a courier service, by fax (with written confirmation of receipt), by registered letter or by email (only if this is sent in an encrypted and certified form (e.g. S/MIME certificate)).

1.6 LAW AND LANGUAGE

- 1.6.1 The Special Conditions shall contain the language or languages of the Contract, the prevailing contractual language and the law governing this Contract.

1.7 ENTRY INTO FORCE OF THE CONTRACT

- 1.7.1 This Contract enters into force upon execution by both parties, subject to notification from KfW to the Employer that all conditions precedent to disbursement under the Financing Agreement have been satisfied in a form and substance satisfactory to KfW.

1.8 MEASUREMENTS AND STANDARDS

- 1.8.1 Drawings, plans and calculations shall be based on the metric system and German DIN or European EN standards, or internationally recognised standards that are at least equivalent to those published by ISO or IEC are the standards to be applied to the Services performed under the Contract.

1.9 ASSIGNMENT AND SUB-CONTRACTING

- 1.9.1 The Consultant shall not have the right to assign or transfer all or any of its rights under this Contract without the prior written consent of the Employer, which shall not be provided without the prior consent of KfW. The Employer's consent shall not be required for the assignment of any amounts due or which shall become due under this Contract.
- 1.9.2 The Consultant may conclude, terminate or cancel sub-contracts for the performance of a part of the Services that are the subject of this Contract only upon prior written approval by the Employer, which shall not be provided without the prior consent of KfW. In cases where the Services are sub-contracted, the Consultant's obligations to fulfil the Contract shall remain unaffected.

1.10

RIGHTS TO THE RESULTS OF WORK, COPYRIGHT

- 1.10.1 Except where otherwise stated in the Special Conditions of this Contract, the Consultant shall transfer to the Employer all transferrable rights to the Services performed under this Contract on the date any such rights arise, and in any event at the latest, on the date they are acquired. Insofar as a transfer of such rights is not possible, the Consultant shall irrevocably grant the Employer an unrestricted, transferrable, licensable and exclusive rights of use and exploitation that are unlimited with respect to time and place of use. Such transfer shall include the right to adapt any transferred rights. The Consultant shall ensure that any relevant creator of such transferrable rights waives its exercise of any such relevant rights.
- 1.10.2 If the Consultant employs third parties (e.g. employees) to perform the Services, it shall ensure that these parties allow him to transfer and/or grant the rights in full. The Consultant shall ensure that third parties waive the exercise of any relevant rights.
- 1.10.3 The Consultant shall issue all information requested by the Employer and KfW in connection with this Contract, and shall make available free of charge all requested records, documents and information. This obligation shall remain effective after termination of the Contract for a period of 24 months.

1.11

OWNERSHIP OF DOCUMENTS AND EQUIPMENT

- 1.11.1 All studies, reports and pertinent data and documents such as diagrams, plans, statistics and annexes that are made available to the Consultant in the performance of the Commission, as well as software (including the respective source codes) produced or adapted for consideration as part of the Commission, shall become the property of the Employer. The Consultant shall not be entitled to exercise a right of retention with respect to these materials.
- 1.11.2 Equipment, including vehicles purchased for the performance of the Consultant's Services and paid for fully by the Employer, shall be handed over to the Employer after completion of the Services. The Consultant shall handle with due care and maintain any such equipment.

1.12

CONFIDENTIALITY AND PUBLICATION

1.12.1 The Consultant shall, and shall ensure that its employees, keep confidential all documents passed on to it by the Employer and KfW, as well as all information exchanged and knowledge acquired concerning this Contract and its implementation, even if such documents have not been expressly designated as confidential. This obligation of confidentiality upon the Consultant and its employees shall remain effective after termination of the Contract. It shall not apply to disclosure to a court or to a public authority, insofar as this disclosure is made on the basis of legal obligations or by order of a court or a public authority. It shall also not apply to those materials, information and knowledge acquired for which and insofar as the Employer or KfW has given written consent for publication.

1.12.2 The obligation of confidentiality set out in Clause 1.12.1 shall not apply to information which:

- (a) was demonstrably already known to the recipient when the Contract was concluded, or thereafter was made known by a third party, without this having constituted any violation of a confidentiality agreement, legal regulations or official orders; or
- (b) is publicly known upon conclusion of the Contract or is made publicly known thereafter, insofar as this is not based on a violation of this Contract.

1.13

CONDUCT

1.13.1 During the term of this Contract, the Consultant and its Foreign Staff shall not interfere with the political or religious affairs of the country.

1.14

CORRUPTION AND FRAUD

1.14.1 When discharging their obligations under this Contract, the Consultant, its representatives and its employees shall comply with all applicable laws, rules, regulations and provisions of the relevant legal systems, including the OECD Convention on Combating Bribery of Foreign Public Officials in International Business Transactions.

1.14.2 The Consultant shall not offer or grant either directly or indirectly any improper advantages to public officials (as defined below) or other individuals in connection with its bid in the tendering process. In addition, it shall not offer or grant any such incentives or conditions when implementing the Contract. The Consultant shall be obliged to notify the Employer in detail immediately in writing if the Consultant is prompted by a public official or any other persons to make illegal payments.

1.14.3 The Consultant will inform its members of staff of their respective obligations as well as their obligation to comply with the Declaration of Undertaking and to obey the laws of the country.

1.14.4 A public official shall be:

- (a) any official or employee of a public authority or an enterprise under the ownership and control of a government;
- (b) any person who performs a public function;
- (c) any official or staff member of a public international organisation, such as the World Bank;
- (d) any candidate for a political office, or
- (e) any political party or official of a political party.

1.15 REIMBURSEMENTS

1.15.1 All reimbursements, insurance payments, guarantee payments or similar payments, if any, shall be made for the account of the Employer to KfW, Frankfurt am Main, BIC: KFWIDEFF, account IBAN: DE53 5002 0400 3800 0000 00, which KfW shall credit to the Employer. If such payments are made in Local Currency, they shall be made to a special account of the Employer specified in the Special Conditions. The amounts reimbursed for the portion financed by KfW may, with KfW's consent, be used again, principally for further implementation of the Project.

1.16 PARTIAL INVALIDITY

1.16.1 The invalidity or unenforceability of one or more provisions of this Contract will not affect the validity or enforceability of any other provisions of this Contract. Any invalid or unenforceable

provision shall be replaced by a valid and enforceable provision which approximates as closely as possible the economic purpose of the invalid or unenforceable provision. The same shall apply accordingly in cases of omissions.

Paragraph 2 The Employer

2.1 INFORMATION

2.1.1 During the term of this Contract, the Employer, within a reasonable period of time, shall, free of charge, place at the disposal of the Consultant, all data, documentation and information concerning the Services covered by the Commission that are available to it. This shall also include all Commission and Project related provisions of the separate agreements relating to any loan made in respect of the Project, the Project documents entered into between the Employer and KfW and consents of KfW as required by this Contract.

2.2 DECISIONS/ COOPERATION

2.2.1 Subject to the Consultant having provided the Employer with all the necessary information including, but not limited to, drawings, studies and replacement staff, the Employer shall make its decisions pursuant to this Contract as soon as possible after the Consultant requests such duty to be performed in writing and, in any event, no later than the end of the expiry period specified in the Special Conditions.

2.3 SUPPORT

2.3.1 The Employer will support, as far as reasonably possible, the Consultant in discharging its obligations pursuant to this Contract. The Employer shall make available to the Consultant in good time and in full all the services necessary for the performance of its tasks as detailed in **Annex 3 [Terms of Reference plus Tender Documents]**.

2.3.2 In addition, the Employer shall support the Consultant, the Consultant's staff and where applicable relatives of the Consultant in:

- (a) obtaining in good time any documents necessary for entering, residing in, working in and leaving the country (visa, work permit etc.);
- (b) granting and/or obtaining unrestricted access to the Project where necessary for the performance of the Services;

- (c) the import, export and customs clearance of personal items and of goods and commodities required for performance of the Services;
- (d) securing return transport in cases of emergency;
- (e) obtaining permission to import Foreign Currency that is required by the Consultant for the performance of the Services and for personal use by its Foreign Staff;
- (f) obtaining permission to export the money paid by the Employer to the Consultant under this Contract; and
- (g) providing access to other organisations for the purpose of obtaining information to be procured by the Consultant.

2.4 TAXES

2.4.1 Subject to the following provisions, the Employer shall ensure that the Consultant and its Foreign Staff are exempted from all taxes, duties, levies and other charges that are legally prescribed in the Employer's country, in connection with:

- (a) payments to the Consultant or to its Foreign Staff in connection with the performance of the Services;
- (b) services performed by the Consultant or its staff in connection with the fulfilment of their tasks;
- (c) equipment, materials, and supplies necessary for the performance of the Services, including motor vehicles and personal belongings of the Foreign Staff that are brought into the country of the Employer and shipped out after completion of the Services or that have been destroyed in the course of the performance of the Services.

2.4.2 If it is impossible to meet the obligations arising from Paragraph 2.4.1 [Taxes] due to contrary legal provisions, the Employer shall, provided it is legally permissible and except where otherwise stipulated in the Special Conditions of this

Contract, upon submission of proof of the payments made, reimburse the Consultant all the amounts paid without delay.

2.5 EQUIPMENT AND OFFICES

2.5.1 For the purposes of performing the Services, the Employer shall make available to the Consultant, free of charge, technical and other equipment and offices to the extent described in **Annex 6** [*Equipment and Furnishings to be provided by the Employer and Third-party Services commissioned by the Employer*].

2.6 CONTACT PERSONS OF THE EMPLOYER

2.6.1 The Employer shall appoint two natural persons to act as the Employer's contact person and deputy to the Consultant under this Contract, and the Employer further undertakes always to appoint another contact person without delay should either of the two individuals appointed no longer be available.

2.7 THIRD-PARTY SERVICES

2.7.1 The Employer is obliged, at its own expense, to make the necessary provision for the performance of those services by third parties commissioned by it, as described in **Annex 6** [*Equipment and Furnishings to be provided by the Employer and Third-party Services commissioned by the Employer*].

2.8 PAYMENT FOR SERVICES

2.8.1 The Consultant shall receive from the Employer remuneration for the Services performed under this Contract in accordance with Article 5 [*Remuneration*].

Paragraph 3 The Consultant

3.1

SCOPE OF SERVICES

3.1.1 The Consultant shall deliver the Services in full and on time.

3.1.2 The Services to be performed by the Consultant encompass all the part services described and explained in this Contract and its Annexes, in particular in Annex 2 [Minutes of Negotiations] Annex 3 [Terms of Reference plus Tender Documents] and Annex 9 [The Consultant's bid]. Furthermore, the Consultant must deliver all the standard and special services as defined in Paragraph 3.2.1. [Standard and Special Services].

3.1.3 The Consultant shall work together with third parties commissioned by the Employer pursuant to Paragraph 2.7 [*Third-party services*]. The Employer is not responsible for these third parties or their performance. In addition, the Consultant must comprehensively coordinate their services with its own services, as far as possible.

3.2

STANDARD AND SPECIAL SERVICES

3.2.1 In addition to the Services specified explicitly in the Contract, the Consultant shall also perform all other services, if necessary, that are not listed under the contractual services, but are customarily required in order to properly discharge the contractual obligations (“**standard services**”). The standard services shall be fully compensated through the Agreed Remuneration.

3.2.2 “**Special Services**” are services that are not included under the contractual or standard services, but must necessarily be delivered by the Consultant in order to properly perform its duties under the Contract, because the external circumstances of service delivery have changed unexpectedly, or because the Employer has suspended the Services pursuant to Paragraph 4.5 [*Force majeure*], or because the Employer, with the prior consent of KfW, requires services that were not included in the invitation to tender but are necessary.

3.3

DUE DILIGENCE

3.3.1 Except where otherwise stipulated in this Contract, or otherwise legally stipulated within the country or within another legal system (including the legal system in the Consultant's jurisdiction) by provisions that impose higher demands than this Contract, when performing its obligations under this Contract the Consultant shall exercise due diligence and provide the Services in compliance with professional practice and to the recognised quality standards, in accordance with current scientific and generally accepted engineering standards. The Consultant must document its work, the progress of the Project and the decisions it takes in an appropriate form that is acceptable to the Employer, bearing in mind the requirements arising from Paragraph 5.7 [Auditing].

3.4

REPORTING

3.4.1 The Consultant shall report to the Employer and KfW on the progress of the Services in accordance with the Special Conditions. Except where otherwise stipulated in the Special Conditions, in case of longer assignments such as construction management, training or operational support, the Consultant shall draw up quarterly reports, and following the conclusion of the Services draw up a final report covering the entire Completion Period. The reports shall include a comparison of targeted and actual values for the planned activities; the progress of construction; developments in the time frame; financial developments; and information on any problems and identification of possible solutions.

3.4.2 The Consultant shall inform the Employer promptly of all extraordinary circumstances that arise during the performance of the services and of all matters requiring KfW's approval.

3.4.3 Furthermore, the Consultant shall, upon request, supply the Employer with information in connection with the Services.

3.5 STAFFING

- 3.5.1 The Consultant shall employ the staff specified in Annex 5 [Staffing Schedule] to implement performance of the Services. The list of designated key staff and any changes to it shall require the prior written approval of the Employer and KfW.
- 3.5.2 The Employer may require the Consultant to terminate the contract of, or replace, any staff member who fails to meet the requirements or violates Paragraph 1.13 [Conduct]. Any such demand must be submitted in writing to the Consultant stating the reasons for it.
- 3.5.3 If staff employed by the Consultant need to be replaced, the Consultant shall ensure that the staff member in question is replaced promptly by an individual who possesses at least equivalent qualifications.
- 3.5.4 If any one of the Consultant's staff falls ill for more than one month and this jeopardises the performance of this Contract by the Consultant, the Consultant shall replace this staff member with another staff member who possesses at least equivalent qualifications.
- 3.5.5 Staff shall only be replaced after prior approval by the Employer, such approval not to be unreasonably withheld. The exchange, replacement, or planned dispensation of replacement (as exception to existing rules) of key staff specified by name shall require the prior approval of KfW.
- 3.5.6 If the Consultant must terminate the contract of, or replace, any staff during the Contract period, the costs thus accrued shall be borne by the Consultant, except where staff are removed or replaced at the Employer's request. In this case, the Employer shall meet the costs of replacing the staff member, unless the staff member in question does not meet the requirements or has violated Paragraph 1.13 [Conduct].

3.6 CONTACT PERSON OF THE CONSULTANT

- 3.6.1 The Consultant shall appoint for the exercise of all rights and obligations arising from this Contract a natural person as its contact person for the Employer under this Contract.

3.6.2 The Consultant shall specify and provide respective contact data to the Employer and KfW for an individual at the Consultant's place of business who can be reached at any time in cases of emergency or crisis as well as a deputy of the Consultant. The Consultant shall notify the Employer and KfW without delay of any change of elected person or their contact data.

3.7

INDEPENDENCE OF THE CONSULTANT

3.7.1 The Consultant undertakes that neither the Consultant nor any enterprise associated with the Consultant shall bid for the Project as manufacturer, supplier, or building contractor. This prohibition also applies to any bidding for any further consulting services, insofar as such consulting services might lead to a restriction of competition or a conflict of interests. Any violation of this stipulation may lead to the immediate cancellation of this Contract and require the reimbursement of any and all costs incurred by the Employer up to the time of such violation as well as compensation for any and all losses and damages incurred by the Employer as a result of such cancellation.

Paragraph 4 Commencement, Completion, Amendment and Termination of the Services

4.1

COMMENCEMENT AND COMPLETION

- 4.1.1 The Consultant shall begin performing the Services on the prescribed date on which execution of the Contract shall take place, but not earlier than and without undue delay after the Contract has come into force. The Consultant shall deliver the Services in accordance with the time schedule in Annex 7 [Time Schedule for the Performance of the Services], and shall complete the Services within the Completion Period, subject to any further extensions to this Contract.
- 4.1.2 In relation to optional services (if any), the Consultant shall commence delivery of the optional services not earlier than upon receipt of notification from the Employer, subject to the Employer having received KfW's prior consent.
- 4.1.3 Any change to the time schedule in **Annex 7** [*Time Schedule for the Performance of the Services*] due to a reasonable request by either party shall be mutually agreed upon in writing.

4.2

PENALTIES FOR DELAY

- 4.2.1 If the Consultant fails to perform any of the Services under this Contract within the requisite time period, for reasons he must warrant, the Employer shall, unless the Special Conditions include a derogation, be authorised to inflict a penalty of 0.5% of the Order Value for every week of delay, subject to a cap of 8% of the Order Value. Beyond such penalty, the Employer may not bring any further claims arising from the delay in the performance of the Services. The right of termination shall remain unaffected.

4.3

AMENDED SERVICES

- 4.3.1 Subject to the prior consent of KfW, the Employer shall be entitled to require an amendment of the Contract (amended or additional services or amended deadlines/periods for execution – “**amended services**”).

- 4.3.2 In this case, the Agreed Remuneration and the Completion Period shall be adjusted accordingly by mutual agreement of the parties. The Consultant shall submit proposals for performance of and remuneration for the amended services.
- 4.3.3 The Consultant shall execute the amended services if the Employer agrees, in writing, to the remuneration proposal. If the parties do not agree on the remuneration proposal within three months of the Consultant commencing delivery of the Services, the entitlement to remuneration shall be treated as a dispute under Article 8 [*Disputes and Arbitration Procedure*].

4.4 IMPEDIMENT

- 4.4.1 If the performance of the Services is impeded or delayed by the Employer or the Employer's contractual partners ("impediment") such that the impediment leads to an increase in the costs, the scope or the duration of the Services, the Consultant shall immediately notify the Employer of the circumstances and the possible consequences.
- 4.4.2 If an impediment falls within the sphere of risk of the Employer or if the impediment is caused by the Employer through intent or gross negligence, the Consultant shall be entitled to reimbursement of the costs incurred by it as a result of the impediment, subject to these costs being evidenced.

4.5 FORCE MAJEURE

- 4.5.1 In the event of Force Majeure, the contractual obligations, as far as affected by such event, shall be suspended for as long as performance remains impossible due to the Force Majeure, provided that one party to the Contract receives notification of the Force Majeure event from the other party within two weeks after its occurrence. Any and all liability of the Consultant for damages arising due to its absence caused by the Force Majeure is excluded.
- 4.5.2 In the event of Force Majeure, the Consultant shall be entitled to an extension of the Contract equal to the delay caused by such Force Majeure. If the performance of the Services is rendered permanently impossible by the Force Majeure, or if the Force Majeure event lasts for longer than

4.6 SUSPENSION OR TERMINATION

180 days, both parties to this Contract shall be entitled to terminate the Contract.

4.5.3 In case of suspension or termination of the Contract due to Force Majeure, the Services performed up to the time of the Force Majeure and all necessary expenditure (which is evidenced) of the Consultant arising from the discontinuing of the Services shall be invoiced on the basis of contractual prices. Neither party shall make any further claims.

4.6.1 The Employer may, with the prior consent of KfW, fully or partially suspend the Services or terminate this Contract after serving written notice of at least 30 days. In this event, the Consultant must immediately take all measures necessary to ensure that the Services are discontinued and the expenditure minimised. The Consultant shall hand over all reports, drafts and documents to be drawn up by the date in question to the Employer. If the suspension lasts longer than 180 days the Consultant may terminate the Contract. In case of termination Paragraph 4.5.3 [Force majeure] shall apply mutatis mutandis.

4.6.2 If the Consultant fails to meet its contractual obligations without sufficient reason; in accordance with the Contract; or on time, the Employer may serve a notice upon the Consultant and request it to duly perform its Services. If the Consultant fails to remedy the performance deficit within a period of 21 days of having been called upon to do so by the Employer, the Employer shall be entitled, after this period has elapsed, to terminate the Contract by written notice.

4.6.3 The Consultant may terminate this Contract if any amounts due and payable to it under this Contract have not been paid within 60 days after the receipt of the corresponding invoice, as long as the Consultant has given the Employer a written reminder within a period of 30 days after the initial 60 day deadline has passed and the Employer does not pay the due amounts within a further period of 30 days after this notice.

4.6.4 If the termination of the Contract is not due to a default on the part of the Consultant, the Consultant shall be entitled to demand the Agreed Remuneration. The Consultant must, however, mitigate its loss and deduct any proceeds of such mitigation, which shall include (i) any

remuneration paid to the Consultant working on other projects during the time the Consultant was scheduled to work on the Project (ii) any remuneration that the Consultant would have earned working on other projects during the time the Consultant was scheduled to work on the Project, but which the Consultant has not received as a result of the Consultant's wilful actions or omissions.

- 4.6.5 If the termination of the Contract is due to a default on the part of the Consultant, the Consultant shall be entitled to demand the Agreed Remuneration for the Services performed until the date of termination but not yet remunerated. The Employer shall be entitled to demand compensation for the direct damages caused by the default.

4.7

CORRUPTION AND FRAUD

- 4.7.1 If it is proven that the Consultant has breached Paragraph 1.14 [*Corruption and fraud*], the Employer may, notwithstanding the various punishments or other sanctions to which the Consultant is subject according to the law of the country or any other legal system, terminate this Contract in writing. The Employer may also terminate this Contract in writing if the Declaration of Undertaking submitted by the Consultant in conjunction with its bid is untrue.

4.8

RIGHTS AND OBLIGATIONS OF THE PARTIES IN CASE OF TERMINATION

- 4.8.1 Termination of the Contract shall not prejudice or affect the rights, claims or obligations of the parties until the date on which the cancellation takes effect.

Paragraph 5 Remuneration

5.1

REMUNERATION OF THE CONSULTANT

5.1.1 The Consultant shall receive the remuneration agreed in the Special Conditions for performing the Services owed under this Contract, subject to the conditions listed therein and the conditions below. **Annex 8 [Statement of Costs]** contains a detailed list of conditions.

5.2

TERMS OF PAYMENT

5.2.1 Except where otherwise agreed in the Special Conditions, the Employer shall pay the Consultant's remuneration as follows:

(a) **Advance payment**, due within 30 days of execution of this Contract upon presentation of an invoice.

(b) The **instalments** shall be paid upon presentation of corresponding invoices with a maximum of one payment per quarter. The first invoice for the first instalment shall be presented, at the earliest, 3 months after the contractually agreed commencement of the Services. The Employer shall have the right to suspend payment of instalments at any stage in the event of substantial deviations from the time schedule and/or insufficient performance on the part of the Consultant. This right shall also apply to payments which are not based on output-related evidence of performance. If the payment of instalments is suspended, the Employer must proceed in accordance with Paragraph 5.6 [*Objections to Invoices*].

(c) The **final payment** shall be made after the Services have been performed in full and confirmation had been provided by the Employer and KfW to that Consultant.

5.2.2 Only in cases of agency contracts: the Consultant's invoices shall be addressed to the Employer "c/o KfW". KfW shall receive the original invoice. A copy of the invoice shall be sent to the

Employer directly. The original final invoice is to be addressed to the Employer, and KfW will receive a copy.

- 5.2.3 Any guarantees shall be in the form set out in Annexes 10 and 11 and shall always be provided as bank guarantees made out to the Employer as beneficiary. They must be acceptable to the Employer and KfW. The original of the guarantee shall be sent to the Employer, with a copy, together with a confirmation of delivery of the original, to be sent to KfW.

5.3

METHOD OF PAYMENT

- 5.3.1 Payment shall be made according to the conditions set out in the Special Conditions.

5.4

PRICE ADJUSTMENT

- 5.4.1 Except where agreed otherwise in the Special Conditions, the following conditions shall apply with respect to prices. The prices specified in **Annex 8 [Statement of Costs]** shall apply to the Completion Period specified in the Special Conditions and for a period of 3 months thereafter. After this date, prices may be adjusted if the official level of prices and wages in the Consultant's country of origin (Foreign Currency costs) or in the Employer's country (Local Currency costs) has increased, as measured using the base indices specified in the Special Conditions, and this is proven by the Consultant. The following formula shall be used to calculate this:

$$P_n = P_o \cdot (0.15 + 0.85 \cdot L_n/L_o)$$

P_n = revised price, P_o = base price,

L_n = revised index, L_o = base index.

The price will not be calculated until publication of the final price index.

- 5.4.2 Except where otherwise agreed in writing, the Consultant shall only be entitled to remuneration for special services if the services are amended pursuant to Paragraph 4.3 [*Amended Services*].

5.5

PAYMENT DEADLINE

- 5.5.1 Except in relation to advance payment and where otherwise stated in the Special conditions, payment shall be made within 60 days of presentation of a verifiable invoice by the Consultant to the Employer.
- 5.5.2 If the Employer does not make the payment within the period set out in Paragraph 5.5 [*Payment Deadline*], except where the Employer has raised an objection pursuant to Paragraph 5.6 [*Objection to Invoices*], the Consultant shall be paid compensation at the rate agreed in the Special Conditions. This shall be calculated on a daily basis from the date on which the invoice fell due in the currency agreed. The agreed compensation shall satisfy all the Consultant's claims arising from the Employer's delay.

5.6

OBJECTION TO INVOICES

- 5.6.1 Should the Employer object to the whole or part of an invoice of the Consultant, the Employer shall notify the Consultant of its intention to withhold payment and shall state the reasons why. If the Employer objects only to a part of the invoice, it shall pay that part of the invoice to which it has not objected within the period specified in Paragraph 5.5 [*Payment Deadline*].

5.7

AUDITING

- 5.7.1 For services or part services that are not remunerated on a lump-sum basis, the Consultant shall be obliged to maintain up-to-date records that meet professional standards and that clearly and systematically indicate the services provided and the time and expense involved. The Consultant shall permit the Employer and KfW to audit these records at any time and make copies of them during the term of the Contract.

5.8

CURRENCY

- 5.8.1 The Special Conditions shall indicate the currency applicable to the Contract.

Paragraph 6 Liability

6.1

LIABILITY OF THE CONSULTANT FOR BREACHES OF CONTRACT FOR WHICH HE IS RESPONSIBLE

6.1.1 The Consultant shall be liable to the Employer for verifiably culpable breaches of its contractual obligations, particularly breaches of Article 3 [*The Consultant*]. The liability of the Consultant shall be limited to the respective insurance sum, insofar as this is higher than the Order Value. Otherwise the liability of the Consultant shall be limited to the Order Value. This shall not affect the liability for premeditation and gross negligence.

6.2

LIABILITY OF THE CONSULTANT FOR SUB- CONTRACTORS

6.2.1 The Consultant shall also be liable for the Services provided by a sub-contractor pursuant to Paragraph 1.9 [*Assignment and Sub-contracting*].

6.3

PERIOD OF LIABILITY

6.3.1 The Consultant's liability shall terminate on the date of the acceptance of the Services and in the event the Contract does not provide for acceptance of the Services, on the date of performance of the contractually agreed Services in full, unless a different point of time is provided in the Special Conditions.

6.4

LIABILITY FOR CONSEQUENTIAL DAMAGE

6.4.1 Liability for consequential damage is excluded.

6.5

LIABILITY OF THE EMPLOYER

6.5.1 The Employer shall be liable for verifiably culpable breaches of its contractual obligations, particularly breaches of Paragraph 2 [*The Employer*].

Paragraph 7 Insurance

7.1

INSURANCE AGAINST LIABILITY AND DAMAGES

7.1.1 The Consultant shall take out insurance for the period of the Contract, on the terms specified in the Special Conditions, including, but not limited to, the following:

- (a) **professional liability insurance;**
- (b) **personal liability insurance;**
- (c) **equipment insurance covering loss of or physical damage to all equipment acquired, used, provided or paid for by the Employer within the context of this Contract; and**
- (d) **motor vehicle third party liability insurance and motor vehicle comprehensive insurance for the vehicles acquired in connection with this Contract.**

7.1.2 The costs incurred in connection with the insurance specified in Paragraph 7.1.1 [*Insurance Against Liability and Damages*] shall be fully compensated by the Agreed Remuneration.

Paragraph 8 Disputes and Arbitration Procedure

8.1

AMICABLE SETTLEMENT

8.1.1 Should a dispute arise from or in connection with this Contract, the representatives of the parties authorised to settle disputes shall, within 21 days of one party submitting a written request to the other party, endeavour in good faith to settle the dispute amicably.

8.2

MEDIATION

8.2.1 If an amicable settlement cannot be reached within a period of 3 months after the written request pursuant to Paragraph 8.1 [*Amicable Settlement*], the parties may, insofar as both sides agree, attempt to settle the dispute in accordance with the Special Conditions by way of mediation prior to initiating arbitral proceedings. Notwithstanding this, the parties may agree to begin mediation immediately. Unless the parties agree otherwise within a period of 14 days, either party may require that the mediator is appointed by the institution named in the Special Conditions.

Mediation shall begin no later than 21 days after the mediator has been appointed. The mediation process shall be implemented in accordance with the procedure selected by the appointed mediator.

All negotiations and talks held in the course of mediation shall be treated confidentially, unless they are concluded in a written, legally binding contract.

If the parties accept the recommendations of the mediator or agree to settle the dispute another way, the agreement reached shall be recorded in writing and signed by the representatives of the parties.

8.2.2 If the dispute is not settled within 3 months after the mediator has been appointed, the dispute shall be settled by way of the arbitration procedure pursuant to Paragraph 8.3 [*Arbitration Procedure*].

8.3

ARBITRATION PROCEDURE

- 8.3.1 If the parties do not reach amicable agreement pursuant to Paragraph 8.1 [*Amicable settlement*] or by way of mediation pursuant to Paragraph 8.2 [*Mediation*], the dispute shall finally and exclusively be settled – except where otherwise stipulated in the Special Conditions – in accordance with the Rules of Conciliation and Arbitration of the International Chamber of Commerce in Paris by one or several arbitrators appointed in accordance with the Rules. The place of arbitration and the language of the arbitration procedure shall be stipulated in the Special Conditions.

Special Conditions

Ad Article 1: General Provisions

Ad 1.1: Definitions

“Completion Period”: The completion period shall be 48 months from the Date of Commencement of Activities & Kick-off Meeting.

“Project”: The consulting services shall be performed for the Energy Efficiency Programme in Public Buildings, Phase II (EEPPB II), BMZ no. 2010 66 877 (the “Project”).

“Date on which execution shall be commenced”: The date on which execution shall be commenced lies 2 (two) weeks after the day on which the contract comes into force.

Ad 1.4: Communication

The language for notices, instructions, reports and other messages shall be English.

Ad 1.5: Notices

Employer is the **Ministry of Economy (MoE)**

The Employer's contact person is:

Ms. Marija Vujadinović Kulinović

Address of Employer:

Rimski trg 46, 81000 Podgorica, Montenegro

Email: marija.vujadinovic@ee-me.org

Phone: **+382 20 482 185**

Consultant is **Consortium Fichtner GmbH & Co. KG – Koprin PMC – Belit d.o.o**, represented by **Fichtner GmbH & Co. KG**

The Consultant's contact person is: **Alexander Ickert**

Address of Consultant

Postal address:

Sarweystraße 3, 70191 Stuttgart, Germany

Email: alexander.ickert@fichtner.de

Phone: **+49 711 8995 655**

Address of KfW

Postal address

Palmengartenstrasse 5 – 9
60325 Frankfurt
Germany

Email: bodo.schmuelling@kfw.de

Phone: **+49 (69) 7431 9744**

Fax: **+49 (69) 7431 2547**

Ad 1.6: Law and language

The language(s) of the Contract shall be **English**.

The law governing this Contract shall be **Law of Germany**.

Ad 1.10: Rights to the results of work, copyright

Please refer to the § 1.10 of the General Conditions

Ad 1.15: Reimbursements

n.a.

Ad Article 2: The Employer

Ad 2.2: Decisions/cooperation

Decisions/cooperative actions of the Employer pursuant to Paragraph 2.2 [Decisions/cooperation] must be taken/performed at the latest within (3) three weeks.

The approval period for documents and reports shall be four (4) weeks as stipulated in the Special Conditions of Tender (SCT) referring to GCT 4.01

Ad 2.4: Taxes

The contractual parties agree on the following provisions regarding taxes and Levies:

The expatriate personnel will be exempted from all taxes, duties, levies and other charges required by the Law of Montenegro and in accordance with provisions of clause 3.02 „Taxes and Duties“.(Please refer to GCT 2.02).

Should any taxes, customs duties, levies and other fees as laid down by the Law of Montenegro be charged to the Consultant and his expatriate personnel, possibly in connection with payments, those shall be taken over or reimbursed by the Employer.

.Ad 2.6: Contact person of the Employer

The Employer's contact person shall be   Marko Radulović

The Employer's deputy shall be   Marija Vujadinović Kulinović

Ad Article 3: The Consultant

Ad 3.4: Reporting

The reporting - to be submitted to the PMU and to KfW (as .pdf and .doc file) - will be done in accordance with requirements set out in the ToR (Annex 3).

Ad 3.6.1: The Consultant's contact person for handling of the Contract

The Consultant's contact person for handling of the Contract shall be:

Dr. Achim Stuible (Project Manager/Team Leader)

Contact details   Email: Achim.Stuible@fichtner.de

Phone: +49 711 8995 253

The deputy shall be: Mr. Armin Gauss

Contact details   Email: Armin.Gauss@fichtner.de

Phone: +49 711 8995 148

Ad 3.6.2: The Consultant's contact person for cases of emergency or crisis

The Consultant's contact person for cases of emergency or crisis shall be

Mr. Roland Pröger

Contact details Email: Roland.Proeger@fichtner.de

Phone: +49 711 8995 277

The deputy shall be: Mr. Artur Makaryan

Contact details Email: Artur.Makaryan@fichtner.de

Phone: +49 711 8995 356

Ad Article 5: Remuneration

Ad 5.1.1: Remuneration

For the services to be rendered by the Consultant under this Contract the Employer shall pay the lump sum of:

543,900.00 in Euro

(in words: **five hundred fourty-three thousand and nine hundred Euro**)

("Order Value").

The Order Value is composed of:

Fixed fee: **543,900.00 in Euro**

Optional Services III: **up to 400,000.00 in Euro**

The total net lump sum price for the Consultant's services consists of the net prices of the following services:

A. Mandatory Services 534,324.00 €

(in words: **five hundred thirty-four thousand and three hundred twenty-four Euro**)

B. Optional Services I 5,438.00 €

(in words: **five thousand and four hundred thirty-eight Euro**)

C. Optional Services II 4,138.00 €

(in words: **four thousand and one hundred thirty-eight Euro**)

The net total lump sum price for the Optional Services I and II is:

9,576.00 €

(in words: **nine thousand and five hundred seventy-six Euro**)

The Order Value is exclusive of the following options not commissioned:

D. Optional Services III

Unit price for collection of data on a single building for each type/use of building for development of the national building stock inventory are given in the following table along with the price adjustments depending on the number of buildings to be additionally included in the sample of buildings for data collection:

Type/Use of building	Unit price (EUR/building)	Unit price for the first batch of 1 to 1000 additional buildings (EUR/building)	Unit price for the second batch of over 1000 additional buildings (EUR/building)
Family house	65 €	62 €	59 €
Residential building	120 €	114 €	108 €
Office building	120 €	114 €	108 €
Educational building	200 €	190 €	180 €
Health care building	200 €	190 €	180 €
Dormitory	150 €	143 €	135 €
Sport facility	150 €	143 €	135 €
Hotel / Restaurant	100 €	95 €	90 €
Wholesale/retail trade	120 €	114 €	108 €
Other buildings	120 €	114 €	108 €

E. Other Costs

Costs of the study trip will be reimbursed from the project funds in the amount of up to 2,000 EUR for two persons, based on the invoices presented by the Consultant.

Annex 8 [Statement of Costs] contains a detailed statement of costs.

Ad 5.2: Terms of payment

Terms of payment for A. Mandatory Services, B. Optional Services I and C. Optional Services II (fixed scope)

The Consultant's remuneration for **Mandatory Services and Optional Services I and II** shall be paid against presentation of an invoice, indicating the BMZ-No. (KfW-Reference No., see § 1.1. Definitions "Project"), as follows:

For year 1 after commencement of services:

[271,950.00] EUR as interim payments, in 4 equal consecutive quarterly instalments (1st, 2nd, 3rd and 4th) of 67,987.50 EUR each upon presentation of invoices accompanied by respective quarterly reports on the progress of the services and the acceptance thereof by KfW and the PEA. The first quarterly report (Inception Report) shall

be submitted not later than 3 (three) months after Commencement of Services.

For year 2 after commencement of services:

[108,780.00] EUR as interim payments, in 4 equal consecutive quarterly instalments (5th, 6th, 7th and 8th) of 27,195.00 EUR each upon presentation of invoices accompanied by respective quarterly reports on the progress of the services and the acceptance thereof by KfW and the PEA.

For year 3 and 4 after commencement of services:

[108,780.00] EUR as interim payments, in 8 consecutive quarterly instalments (9th, 10th, 11th, 12th, 13th, 14th, 15th and 16th) of 13,597.50 EUR each upon presentation of invoices accompanied by respective quarterly reports on the progress of the services and the acceptance thereof by KfW and the PEA.

[54,390.00] EUR as final payment, upon termination of the services, submission of the final report and acceptance of the services and the final report by KfW and the PEA, against submission of the final invoice.

An amount of up to **400,000.00 EUR** can be used for **Optional Services III** after separate commissioning by the Employer as set out under Special Condition 5.1.1 D. The expenditures have to be approved in advance by the Employer and KfW. Costs for Optional Services III upon proof shall be invoiced in connection with any of the instalments against presentation of a list of expenditures in line with the unit prices set out under Special Condition 5.1.1 D, signed by the Consultant, showing date, description of services, price, stating that the information given is true and correct (according and in the form of the Statement of Costs in Annex 7). The original documentation (e.g. invoices, receipts) shall be sent to the Employer.

The Employer / KfW shall have the right to suspend the payment of instalments at any stage of disbursement in the event of substantial deviations from the time schedule for reasons attributable to the Consultant and / or insufficient performance on the part of the Consultant. This right shall also apply to payments not based on output-related evidence of performance.

Ad 5.3: Method of payment

Payments will be conducted to the German bank account of Fichtner and according to the Terms of Payment.

Beneficiary: Fichtner GmbH & Co. KG

Commerzbank AG, Friedrichstraße 22, 70174 Stuttgart, Germany

Account Number: 515 07 68 00

Swift Code: COBA DE FF 600

IBAN: DE71 6004 0071 0515 0768 00.

Consultant invoices shall be addressed to the Client. The Client shall receive the original invoice. Payments will be made following the Direct Disbursement Procedure (Consultant) according to the KfW's Guidelines for the Disbursement of funds in Financial Cooperation with Developing Countries.

Ad 5.4.1: Price adjustment

n.a.

Ad 5.5: Payment deadline

60 days starting from presentation of a verifiable invoice by the Consultant to the Employer for progress invoices and acceptance of submitted deliverables by KfW and the PEA. Agreed compensation for overdue payments pursuant to Paragraph 5.5 [Payment Deadline]: **1.5 (one point five)** per cent per year, in relation to the outstanding amount.

Ad 5.8: Currency

The applicable currency for the Contract shall be **EURO**.

Ad Article 6: Liability

Ad 6.1: Liability of the Consultant for breaches of contract for which he is responsible

The Consultant shall be liable to the Employer for verifiably culpable breaches of its contractual obligations, particularly breaches of Article 3 [The Consultant]. The liability of the Consultant shall be limited to the greater of the Order Value or one million Euro, whichever is higher. This shall not affect the liability for premeditation and gross negligence.

Ad 6.3: Period of liability

The Consultant's Period of Liability shall terminate 12 months after acceptance of the Services (Approval of Final report).

Ad 6.4. Liability for consequential damage

Notwithstanding anything to the contrary contained in this Agreement, the Consultant shall not be liable to the Employer for any indirect or consequential losses or damages, nor for loss of profits, production outages or similar losses.

The foregoing limitation and the exclusions of liability will not apply in the event of damage caused intentionally or by gross negligence or for loss of life, injury to body or health.

The Consultant shall be given the opportunity to remedy any damage caused by him so as to obtain the condition that would have existed if the damaging event had not occurred

Ad Article 7: Insurance

The insurance (a), (b) as well (c) and (d), as appropriate, shall be taken out by the Consultant.

Ad Article 8: Disputes and Arbitration Procedure

Ad 8.2: Mediation

The mediator shall be appointed by the **International Chamber of Commerce (ICC)** and the appointment shall be binding for the parties.

The costs of the mediation and of the mediator's services shall be shared equally between the parties.

Ad 8.3: Arbitration Procedure

The place of arbitration shall be **Frankfurt, Germany**.

The language of the arbitration procedure shall be **English**.

The dispute shall finally and exclusively be settled – except where otherwise stipulated in the Special Conditions – in accordance with the Rules of Conciliation and Arbitration of the International Chamber of Commerce in Paris by 3 (three) arbitrators appointed in accordance with the Rules.

(Place, date)

(for the Employer)

(for the Consultant)